

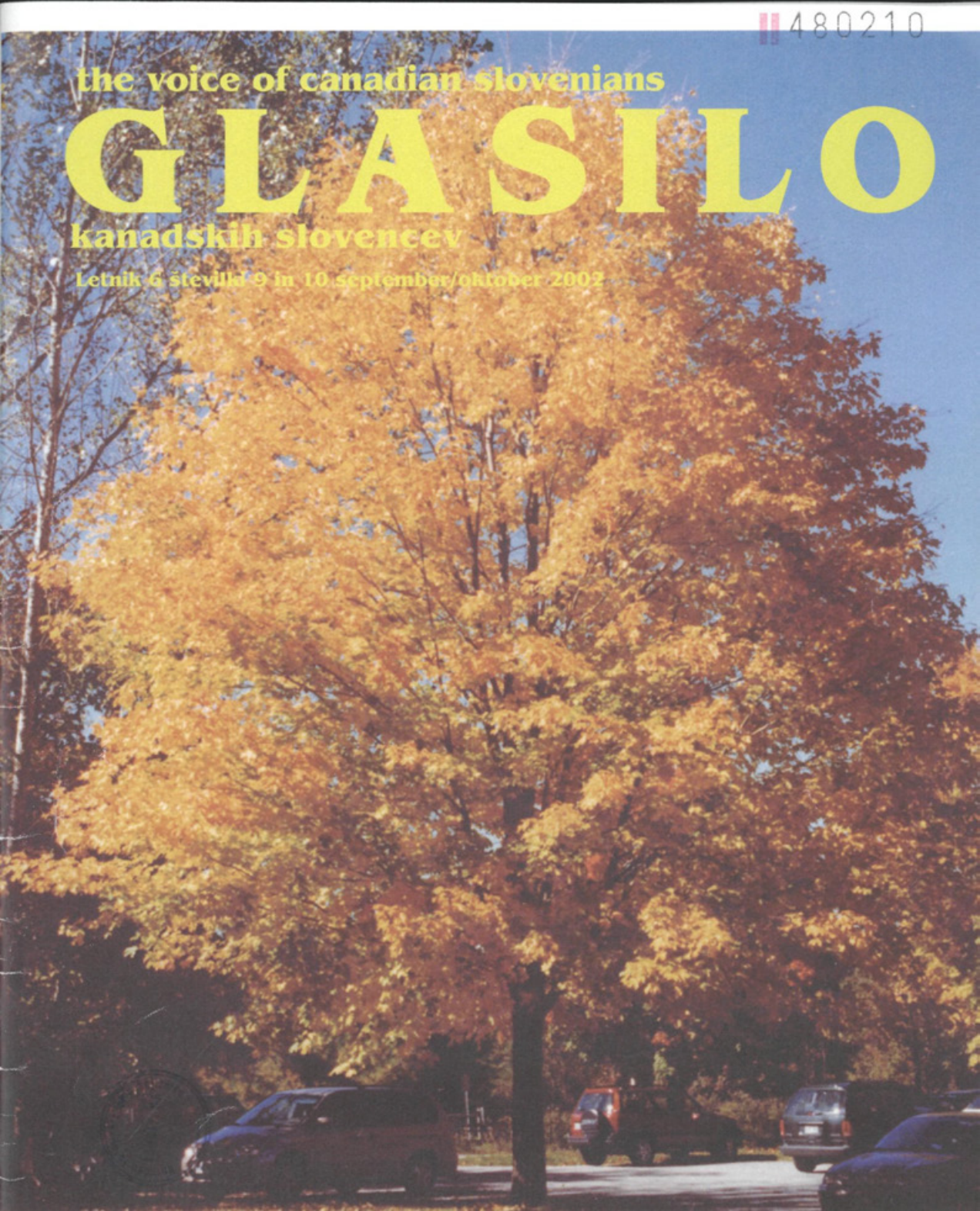
480210

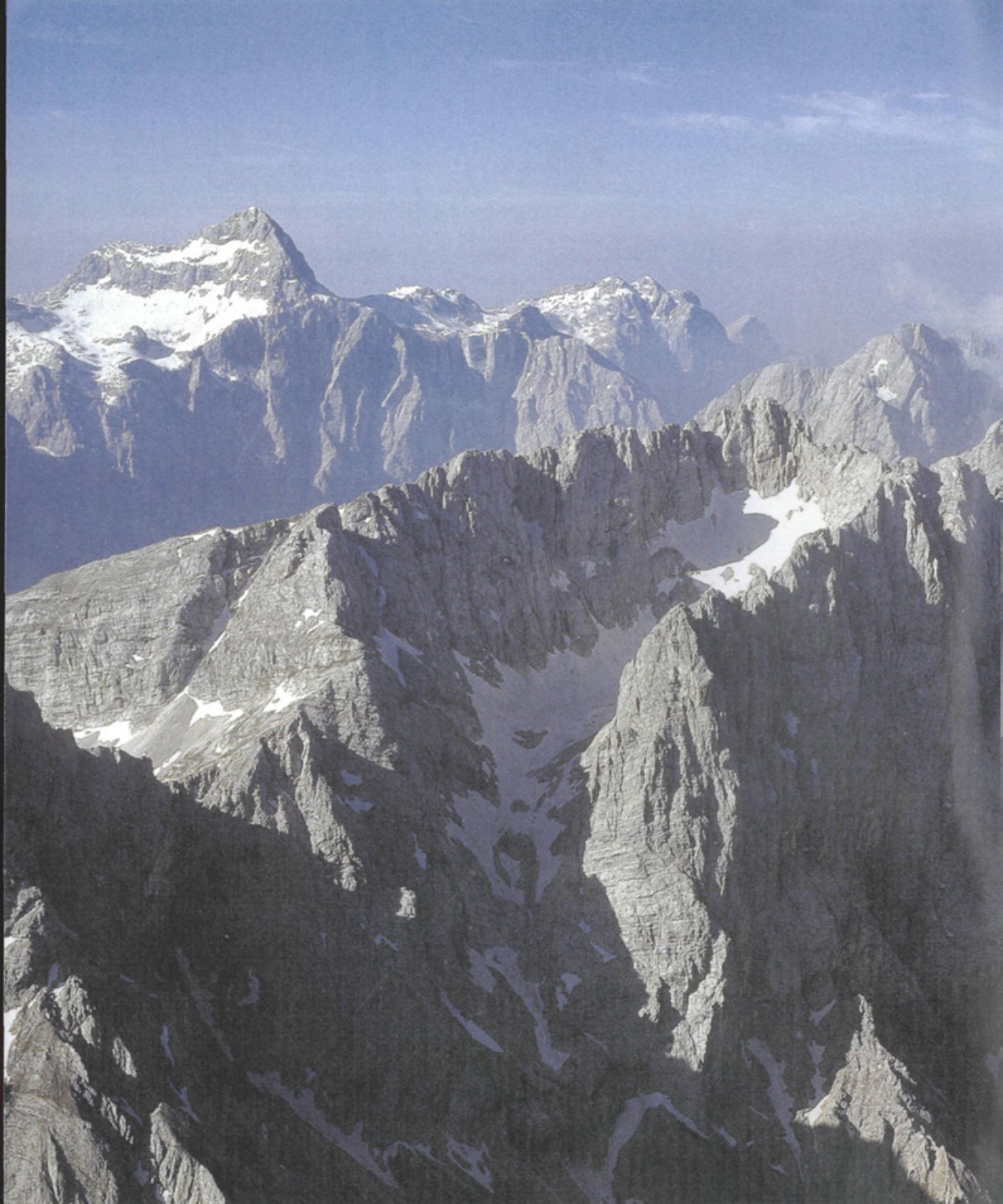
the voice of canadian slovenians

GLASILO

kanadskih slovencev

Letnik 6 številka 9 in 10 september/oktober 2002

DRAGE BRALKE IN CENJENI BRALCI

Odkar sva pred dobrim letom in pol s Frankom Brencetom prevzela uredniško odgovornost "Glasila kanadskih Slovencev" najpogostejše vprašanje, ki ga dobivamo od naših bralcev je: "Kdo finančno podpira Glasilo in kdo ga cenzurira?"

Glasilo financirajo predvsem naročniki z njihovo letno naročnino ter vsa slovenska društva in organizacije s svojimi letnimi članarinami pri "Vse-Slovenskem Kulturnem Odboru". Dodaten dohodek so plačani reklamni oglasi slovenskih podjetnikov in prostovoljni prispevki naših mecenov. Delo uredništva in sodelavcev pri Glasilu je prostovoljno, vendar pa vsi plačujemo zanj polno letno naročnino.

V tej dobi Glasilo ni dobivalo, niti iskalo nobene vladne denarne podpore od Kanade ali njenih provinc, čeprav večina etničnih medijev prejema njihovo podporo. Isto velja tudi za slovensko vlado. Zato je Glasilo brez kakršnekoli politične cenzure in njegova redakcija je imuna pred zunanjimi vplivi nad našim objavljanjem.

Hočemo ostati nepristranski in ne podpiramo enoumje od nobene strani, bodisi politične ali "znanstvene", in objavljati, kar je po našem mnenju v najboljšem interesu in zanimanju vse-slovenske skupnosti. Zato tudi objavljamo še nedokazane zgodovinske hipoteze, kot na primer Venetsko teorijo, ki z novimi odkritji postaja čedalje bolj verjetna, a še vedno ni popularna v slovenskih medijih. Če bi bili odvisni od vladne podpore, ne bi tvegali priobčiti člankov in prispevkov, ki se ne strinjajo z "uradnimi" pogledi njihovih političnih prvakov. Na primer verjetno ne bi brali v Glasilu utemeljene kritike "Queens' parka" glede privatizacije elektrarnega

podjetja "Ontario Hydro". Tudi ne o ministrih, ki so bili prisiljeni k odstopu iz Chrétienovega in tudi provincialnega kabineta zaradi nezakonitih dejavnosti na stroške davkoplačevalcev. Verjetno tudi ne bi ponatisnili mnenja dr. Janeza Drnovška o "Spravi" skupaj s tremi drugimi, ki se z njim ne strinjajo. Da ne omenim mnenje tukajšnje slovenske skupnosti glede "raison d'être" nekaterih nesposobnih in zato nepotrebnih "častnih konzulov", od katerih še nismo niti slišali niti videli nobenih pomembnih doprinosov. Kot vedno, Glasilo bo nadaljevalo publicirati vse programe in iniciative kanadskih in slovenskih politikov ter gospodarstvenikov za izboljšanje bilateralnih odnosov v dobrobit "Vseh Slovenij".

Upamo, da bo jesensko zasedanje slovenskega parlamenta glede sprave končno doseglo kompromis, ki je sprejemljiv, če ne vsem, vsaj veliki večini Slovencev doma in po svetu. Samo tako se bo lahko naša zgodovina pisala objektivno in resnično.

Glavni cilj Glasila pa je pogled v bodočnost in da bi s pozitivno kritiko in nasveti pospešili **izboljšanje medsebojnega sodelovanja, razumevanja in združevanja "Vseh Slovenij"** - izraz pobran iz Ljubljanskih novic.

Ker pa se je v tem času število plačanih naročnikov Glasila podvojilo, menimo, da smo na pravi poti, na kateri bomo **brez cenzure** tudi ostali. Od vas pa bi želeli in pričakujemo, da Glasilo vsebinsko popestrite z vašimi prispevki, ki so vedno dobrodošli.

Leander Škof, urednik

GLASILO

Ustanovljeno — Established in 1996

www.vsko.ca

GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV

Izdaja — Published by

Vseslovenski Kulturni Odbor

All Slovenian Cultural Committee

770 Browns Line, Toronto, ON

M8W 3W2, Canada

President Florjan Markun

Tel: 905-465-1392

Fax: 905-465-1624

E-mail: mfm67@aol.com

Urednik: Leander Škof

Tehnični sourednik: Frank Brence

Sodelavke:

Anica Resnik, Milena Soršak, Tjaša Škof

Letna naročnina

Kanada: \$25.00, ZDA: \$30.00 US, Evropa: \$40.00

US, Drugod: \$60.00 US

Address your comments to: Frank Brence

94 Glenthorne Drive, Toronto ON M1C 3X5

Tel: 416-281-6794 Fax: 416-281-4287

E-mail: Glasilo@aol.com

Naslovna stran

Iz vsebine

3. *Drage bralke in cenjeni bralci*
4. *Iz vsebine*
5. *Obisk težko pričakovane veleposlanice Republike Slovenije v Torontu*
7. *Naše življenje*
9. *95. Obletnica kronanja Marije Pomagaj*
10. *Joseph Kastelic Wing - v starostnem domu Lipa v Torontu*
11. *Oktoberfest v slovenskem klubu Sava*
12. *Pismo iz Montreala*
Solidarnost z ljubljanskim nadškofom
13. *Obletnice in spominske objave*
Tone in Nellie Bavdek - zlataporočenca
14. *Janez Gornik - stoti rojstni dan*
15. *Minister Ivan Bizjak zapustil bolnišnico*
Rupel in Grizold na obisku v ZDA in Kanadi
16. *Obisk slovenskih oficirjev*
17. *Mnenja*
Trilogija o piranskih piranhah
20. *Hrvaška "ofenziva" proti Sloveniji ni bila sprožena po naključju*
Ljubljanske novice in njene "Vse Slovenije"
21. *Pismo iz Kanade - Predsedniška kandidatka dr Barbara Brezinger*
23. *Pismo iz Kanade - odgovor dr. Brezigarjevi in njen pogled na Slovence po svetu*
25. *"Lipov list" elektronsko stičišče Slovencev na Švedskem*
28. *Novice in zanimivosti v kronološkem redu*
33. *"Financial Times" o čarih Ljubljane*
34. *Šport*
Martin Strel preplaval najdaljšo reko Mississipi
Čeplakova boljša od mozambičanke in v Italiji spet prva
Katarina Srebotnik - US open
35. *110,000 kilometrov svobode*
36. *Šola v vodi*
38. *Humor*
41. *Tale of "Hydro-One-Gate" continues*
42. *Events Calendar to the end of 2002*

Naslovna stran: JAVOR v jesenskih barvah.

Notranja stran: TRIGLAV (foto Stane Klemenc)

Ivan Dolenc

Veronika Stabej

Nova veleposlanica RS v Kanadi, njena ekscelencja Veronika Stabej, je začela svoje delo na področju sodelovanja med Slovenijo in Kanado z lepim pismom, ki ga je razposlala na naslove slovenskih društev, ustanov in posameznikov po vsej Kanadi. To pismo z dne 28. avgusta 2002 objavljamo tudi na tem mestu, saj je možno, da ga vsi naši kanadski izseljenci še ne poznajo. Gospa Stabejeva piše:

»Spoštovani, dovolite mi, da vas ob svojem prihodu na mesto veleposlanice Republike Slovenije v Kanadi lepo in pristrčno pozdravim. Iskreno upam, da bomo kmalu imeli priložnost tudi za osebno srečanje. Prepričana sem, da bomo nadaljevali z rednimi stiki in dobrim sodelovanjem.

Pozdraviti bi želela vse slovenske rojake in zagotoviti, da bomo nadaljevali in skušali še okrepiti sodelovanje med slovenskimi rojaki, društvi in posamezniki ter veleposlaništvom, med Slovenijo in Kanado. Iskreno si želim, da bi bilo veleposlaništvo stičišče prijateljstva in sodelovanja med obema državama.

Prizadevala si bom, da bomo našo državo bolj približali in predstavili čim širši kanadski javnosti, in to na vseh področjih - ne le na političnem, predvsem na kulturnem, gospodarskem, športnem, na področju turizma in drugje. Prepričana sem, da imamo vsi veliko idej in volje, da bi to uspešno izpeljali. Že vnaprej se vam zahvaljujem za pomoč in sugestije za čim bolj učinkovito delo, z željo, da bi še poglobili dobre stike med Slovenijo Kanado.

Z lepimi pozdravi, Veronika Stabej, veleposlanica.«

OBISK TEŽKO PRIČAKOVANE VELEPOSLANICE REPUBLIKE SLOVENIJE V TORONTU

Leander Škof

Minulo je več kot devet mesecev odkar smo brali 20. decembra, 2001 v ljubljanskem Delu o imenovanju njene ekscelence Veronike Stabej za veleposlaniško mesto v Kanadi. Slovenska skupnost jo je imela priliko prvič srečati šele 4. oktobra, 2002. Srečanje je bilo v veliki dvorani župnišča v Torontu na Browns Line. Organiziral ga je predsednik Vse - Slovenskega Kulturnega Odbora, Florjan Markun, povezoval pa ga je Frank Novak, bivši koordinator slovenskih društev na niagarskem polotoku. Program pa je obogatil zbor Plamen pod vodstvom Marije Ahačič-Pollak. Poleg Florjana Markuna sta veleposlanico pozdravila še Ema Pogačar, predsednica Slovenskega Kanadskega Sveta, in Karl Vegelj, predsednik Kanadskega Slovenskega

Kongresa. Generalni Častni Konzul Jože Slobodnik pa je njeno ekscelenco Veroniko Stabej predstavil s temi besedami:

»Spoštovani rojaki, v posebno čast mi je, da vam nocoj lahko predstavim novo veleposlanico Republike Slovenije. Gospa Stabej je doma iz Ljubljane, njena življenska pot pa jo je vodila širom sveta. Študirala je v Franciji, Ameriki, v Veliki Britaniji in na Nizozemskem. Predvsem veselje do jezikov, najprej do materinega jezika in nato do tujih jezikov je bilo v družini Stabej že od malega. Oče Jože je znan prevajalec iz sedmih svetovnih jezikov. Kot operni in koncertni pevec je nastopal po vsem svetu. Je starosta slovenskih ugankarjev in tudi o enigmatiki je napisal nekaj

knjig. Mama Mojca je profesorica slovenskega jezika, brat Marko pa je doktor slavistike in profesor za slovenski jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani ter predstojnik in predsednik Centra za slovenščino kot tuji jezik in predsednik poletne šole, ki se je vsako leto udeležuje tudi precej slovenskih rojakov iz Kanade. Na filozofski fakulteti ljubljanske univerze je Veronika končala študij kot profesorica francoskega in angleškega jezika in književnosti. Kasneje je postala višja svetovalka in potem administrativna direktorica na izobraževalnem centru za "management" na Brdu pri Kranju. Od leta 1992 do 1997 je bila svetovalka vlade zadolžena za stike z javnostjo v kabinetu predsednika vlade. Leta 1997 pa je postala pooblaščenica ministrice v veleposlaništvu Republike Slovenije v Parizu in zadnje leto tudi odpravnica poslov. Pred kratkim pa jo je predsednik Kučan formalno imenoval za veleposlanico Republike Slovenije v Kanadi. Dame in gospodje, njena ekscelenca gospa Veronika Stabej!"

V svojem prisrčnem pozdravu in nagovoru nam je objasnila, zakaj je prišla v Kanado s tako zamudo: ni smela zapustiti veleposlaništva v Parizu, dokler jo ni tam zamenjala novoimenovana veleposlanica. V svojem govoru

je poudarila, da je tu njena glavna naloga izboljšati trgovanje s Kanado, ki je sedaj minimalno. Dodala je tudi, da je njena pisarna vedno dostopna vsem rojakom, ne glede na njihova prepričanja. Želi, da z medsebojnim spoštovanjem in odprtem sodelovanjem doprinesemo h kulturnemu in ekonomskemu dobrobitu vseh Slovencev. Pričakuje pa boljšo

koordinacijo prireditev naših društev in organizacij po vsej Kanadi in jim s tem omogočiti več publike. Njen iskren govor, kateremu so vsi zbrani stoječe ploskali, se je nato spremenil v prijazen in daljši razgovor z vsemi prisotnimi ob okusnem prigrizku in pri dobri kapljici.

ANTHONY KLEMENČIČ

Barrister & Solicitor

770 Browns Line
Toronto, Ontario
M8W 3W2

Tel: 416-255-7500
Fax: 416-255-6667

NAŠE ŽIVLJENJE

Anica Resnik

Minulo je vroče, suho poletje; kmalu se bomo znašli v navadnem času kratkih dni in dolgih večerov. Krizanteme so se razcvetele in drevje je paleta Stvarnikovih barv. Na nebesnem svodu je pripeto sonce, pod njim plavajo v daljave oblaki in zemlja in vse življenje na njej potuje okrog te božje luči, po Njegovih poteh iz večnosti v večnost... Pa pogledjmo nazaj v zadnje poletne dni... Ob Velikem šmarnu 18. avgusta je Večerni zvon na svoji pristavi priredil vsakoletno Proščenje. Nedeljsko mašo je daroval dr. Ivan Štuhec, ravnatelj škofijske gimnazije v Mariboru in organizator Slomškove ustanove za pomoč katoliškim gimnazijam v Sloveniji. S svojim ljudskim nastopom in modro besedo je našel prijazen odziv v naši skupnosti v obliki znatne denarne podpore za škofijsko gimnazijo škofa A. M. Slomška v Mariboru.

Na pristavah lovskega in ribiškega društva v Allistonu, primorskega društva Simon Gregorčič, na Holiday Gardens se je torontska srenja zbirala na zadnjih piknikih.

V nedeljo 8. septembra smo romali v Midland k slovenskemu križu in v cerkev kanadskih mučencev, francoskih jezuitov, ki so pred tristo leti mučeniško umrli za krščansko vero. Komemoracija in molitev križevega pota je bil naš spomin slovenskih žrtev za krščanske ideale vere in domovine. Spoved, sveta maša, lavretanske litanije, mogočno skupno petje v romarski cerkvi pa je izraz in potrdilo našega krščanskega življenja. Leto za letom slovenski romarji napolnijo prostorno cerkev, mogočno petje prevzame naša srca in skupna molitev nas povezuje z romarji na vseh slovenskih božjih poteh za boljše, srečnejše dni v domovini. Pred sveto mašo pri spominskem križu je dr. Ivan Štuhec z ganljivim nagovorom počastil spomin nedolžnih žrtev komunizma na slovenskih tleh.

13. & 14. oktober - Zahvalni dnevi... V hitrici modernega časa se zgublajo dragoceni trenutki, ure in dnevi, ki naše življenje osrečujejo, prinašajo mir, počitek, smisel bivanja na svetu. Kaj nam še pomeni nedelja?!... Za mnoge je delovni dan in potrošnja denarja v velikih tržiščih, za druge pa spanje po hrupnih nočeh... Ne slišimo več cerkvenih zvonov. Ljudje nimajo časa za Boga in Njegove vrednote... Ustavili se bomo v tem tempu. Zahvalili se bomo Stvarniku za zdravje, za vsako dobro misel in utrinek sreče v vsakdanjem življenju, za naše družine, prijatelje in farno občestvo, za našo slovensko skupnost v Kanadi, našo drugo domovino...

V nedeljski pridigi je župnik Tine govoril o velikem času, ki ga živimo... stiske in vojne, strah in groza lanskega 11. septembra... Ob vsem tem pa se zahvalimo Bogu za velike osebnosti našega časa, za mater Terezo in papeža miru, Janeza Pavla II.

V tem modernem svetu je mnogo revščine, duhovne in telesne. V teh časih se bomo spomnili revežev doma in po svetu z molitvijo in dobrimi deli v zahvalo za vse, kar nam je dano. Razne dobrodelne ustanove nas kličejo. Pri Mariji Pomagaj že več let zbiramo hrano in denarno pomoč za ustanovo "Canadians feed the children". Dr. Peter Simone s to ustanovo ohranja pri življenju revne in lačne afriške otroke.

Zahvalna nedelja na Slovenskem letovišču... K sveti maši, opoldanskemu kosilu in popoldanski vinski trgatvi je prišlo štiristo obiskovalcev. Maks Petrovič in njegova žena Bernarda sta odlično predstavljala župana in županjo. S svojim orkestrom je Planinski kvintet ogreval hladno nedeljsko popoldne,

V četrtek 3. oktobra je Vseslovenski odbor pripravil v dvorani Brezmadežne srečanje nove

slovenske diplomatske zastopnice v Ottawi, veleposlanice Republike Slovenije ge. Veronike Stabej. Po pozdravih zastopnikov krovnih organizacij se je veleposlanica v prijaznem govoru predstavila vsem navzočim. Želi spoznati čimveč Slovencev, njihova društva in prizadevanja. Zbor Plamen z voditeljico Marijo Ahačič-Pollak je prispeval kulturni del večera. V domačem razpoloženju je ga. Veronika bila vsem pripravljena za kratke osebne pogovore.

*Veronika Stabej, urednik Glasila Leander Škof
in sodelovka Anica Resnik*

Od 11. do 16. oktobra so člani komornega mešanega zbora škofijske gimnazije sv. Stanislava v Ljubljani obiskovali zanimivosti mesta Toronto in ontarijske pokrajine. Peli in plesali so na Slovenskem letovišču, peli pri svetilih mašah kardinala Ambrožiča v katedrali sv. Mihaela, pri Mariji Pomagaj in Brezmadežni.

Med evropskimi mladinskimi zbori so bili letos odlikovani z najvišjo nagrado. V sredo 16. oktobra smo jih poslušali na dobrodelnem koncertu v dvorani katoliške šole F. John Redmond blizu cerkve Brezmadežne. Zbor 21 pevcev in 20 pevk je s koncertom slovenskih ljudskih, umetnih in duhovnih skladb, z izbiro latinskih, nemških in angleških pesmi podaril torontskim poslušalcem prelep kulturni večer.

Skladatelj in dirigent Damijan Močnik je vodja vseh glasbenih dejavnosti v Zavodu sv. Stanislava.

S svojim delom ustvarja v pevcih čut za glasovno harmonijo, poslušnost, disciplino, skupno ustvarjanje, lep glas, samozavest in ljubezen do slovenskih kulturnih ter duhovnih vrednot.

V njihovem nastopu smo vse to doživljali: v stari ljudski pesmi Marija z Ogerskega gre, v latinskem liturgičnem petju, v mogočnem spevu Triglav moj dom, v pesmi Marija in brodnik, Vipavska, Večerni zvon, v ameriški ljudski Shenandoah in še in še... V dinamiki discipliniranih glasov je zaživela lepota melodij, ki še danes odmevajo v naših srcih.

Dvestošestdeset (260) pevcev štirih skupin združenih v pevskega zboru "Matija Tomc" na turnejah po Sloveniji in Evropi prejema številne nagrade in priznanja. To je novi slovenski katoliško izobražen rod, ljubezen in upanje za lepšo bodočnost našega naroda. Pesem V hribih se dela dan je po besedah dirigenta Damijana Močnika njihova himna, klic k svetlobi, k soncu, k novi zarji nad našo zemljo iz mračnosti in praznine modernih dni.

ČUJ, RAZ DREVO

Srečko Kosovel

*Čuj, raz drevo padel je list
na siva tla.*

*Zrak je hladen, mrzel in čist —
nad njim tišina neba.*

*Jesen je — ali jo slutiš sedaj?
V gorah gozdovi rjavé
in čez samotni, tihi kraj
vrani v praznoto kričé.*

*Glej, pride dan, ko padeš l ti
tako na tla.*

*V zraku bo mir, kot da vse stoji —
daleč bo pot do Boga.*

95. OBLETNICA KRONANJA MARIJE POMAGAJ Z BREZIJ

(Povzeto po STA)

Prvega septembra 1907 je ljubljanski škof Anton Bonaventura Jeglič na Brezjah okronal Layerjevo oljnato sliko Marije Pomagaj v navzočnosti preko trideset tisoč vernikov. V začetku septembra letos se je na tej največji romarski poti ponovno nabralo več deset tisočev romarjev, da proslavijo 95. obletnico kronanja podobe Marije Pomagaj.

Po par tednih se je metropolit in ljubljanski nadškof Franc Rode ponovno vrnil na Brezje, da je tam vodil sveto mašo ob priliki te slavne obletnice. Kot smo poročali v zadnji izdaji 'Glasila' v članku Janeza Temlina, je slovenski metropolit Franc Rode tudi maševal v Brezjanski baziliki 15. avgusta na praznik Marijinega vnebozvetja. Sledila je procesija z lučkami po vasi, s koncertom Marijinih pesmi v izvedbi župnijskega pevskega zbora sv. Katarine iz Loma pod Storžičem. Brezjanska cerkev je bila odprta vso noč in slovesnosti so se nadaljevale do nedelje 8. septembra, ko jih je zaključil s svojo sveto mašo škof Jožef Smej.

Zlati kroni za Marijo in njenega sina Jezusa v naročju je naredil zlatar Ivan Kregar v Ljubljani. S tem kronanjem njene podobe je za katoliško cerkev postala Marija Pomagaj z Brezij kraljica slovenskih vernikov doma in po svetu. Zato je razumljivo, da je bila prva cerkev v Kanadi posvečena Mariji Pomagaj in je še vedno zelo obiskovana v Torontu na Manning Ave.

Svojo podobo Marije Pomagaj je Leopold Layer naslikal po Cranachovi Mariji v Innsbrucku. Dodal pa ji je slovenske poteze in slovensko narodno nošo iz 18. stoletja.

Ko so Nemci aprila izgnali frančiškane iz Brezij in prepovedali bogoslužje v cerkvi, je redovni brat Jozafat Finžgar prenesel Marijino sliko v nahrbtniku v Ljubljano. Od tam so jo prenesli na Trsar in po dveh letih vrnili v Ljubljano. Od junija 1947 pa ima ponovno svoj stalni dom na Brezjah.

Ko so se na Brezjah začeli dogajati čudeži, izredna uslišanja in nenadna ozdravljenja, je postajala ideja kronanja Marijine slike močnejša. Po cerkvenih virih so najbolj znani primeri ozdravitve 18-letne Marije Tavčar iz Begunj na Gorenjskem (leta 1863), 21-letne Marije Matej iz Smokuča pri Radovljici (leta 1863). Med drugimi ozdravitvami so bili tudi 13-letnega Antona Jegliča (poznejšega ljubljanskega škofa) in Marije Finžgar iz Brezij (leta 1907).

Noben od teh dogodkov ni dobil uradnega cerkvenega potrdila. Kljub temu je naraščajoče število romarjev zahtevalo povečati originalno cerkev sv. Vida. Po načrtih arhitekta Roberta Mikovitzja iz Gradca so leta 1889 začeli graditi sedanjo novo-renesančno cerkev, ki je bila posvečena leta 1900. Sicer je prvotna cerkva na Brezjah stala že v 15. stoletju, h kateri so leta 1800 prizidali kapelo Marije Pomagaj.

Papež Janez Pavel II je leta 1988 odlikoval cerkev z nazivom »manjša bazilika« (cerkev s posebnimi častnimi pravicami). Maja 1996, ob prvem pastoralnem obisku Slovenije, jo je papež tudi obiskal. Ob dvestoti obletnici prve kapele in ob stoti obletnici sedanje cerkve pa je slovenska škofovska konferenca na pobudo frančiškanov z Brezij sprejela sklep o razglasitvi cerkve Marije Pomagaj za narodno svetišče Slovenije. Razglasitev je bila 1. januarja 2000.

JOSEPH KASTELIC WING V STAROSTNEM DOMU LIPA V TORONTU

Marija Ahačič Pollak

V starostnem domu Lipa v Torontu, je bila 24. septembra odkrita spominska plošča s posvetitvijo oddelka zaslužnemu Slovencu in mecenu g. Jožetu Kastelicu.

To pa ni Jožetovo prvo priznanje. Predsednik Slovenije ga je odlikoval s častnim znakom svobode RS, kanadski guverner pa ga je ob 125. letnici konfederacije odlikoval s konfederacijsko medaljo.

Jože Kastelic je vsestranski dobitnik slovenske skupnosti, cenjen in povsod spoštovan. Ob slavnostni dedikaciji oddelka, je predsednik starostnega doma Lipe Darko Medved povedal, da je bil Jože od vsega začetka instrumentalen pri gradnji in izgradnji tega doma.

Jože je zelo skromen in se nerad hvali, vendar njegovi sodelavci, ki so mu pomagali pri gradnji tega slovenskega uspeha in spomenika njegovega prostovoljnega dela pravijo, da bi brez njegovega deleža in velikih vsot denarja, ki jih je daroval, doma ne bilo.

Na spominski plošči, ki jo je odkrila dr. Kocmurjeva piše:

JOSEPH KASTELIC WING

named in recognition of
the outstanding contribution
made by

Mr. Joseph Kastelic
to

DOM LIPA

Presented September 2002

Kako priljubljen je Jože v slovenski skupnosti, priča velika skupina Slovencev, ki so prisostvovali tej slavnostni otvoritvi. Vokalna skupina Plamen pa mu je zapela nekaj slovenskih narodnih.

Prisotna je bila tudi županja Mississauga, ki je ob tej priliki spregovorila o pomembnosti Jožetovega dela, ne samo v slovenski, temveč tudi v kanadski skupnosti.

Jožetu Kastelicu, naše iskrene čestitke!

"OKTOBERFEST" V SLOVENSKEM KLUBU SAVA

Leander Škof

Mesto Kitchener, Ontario Kanada (ki se je pred drugo svetovno vojno zaradi veliko nemško govorečih priseljencev imenovalo "Berlin") in njegova bližnja okolica se je tudi letos začetkom oktobra spremenilo v 34. tradicionalno praznovanje "Oktoberfesta", ki privlači desetisoče obiskovalcev iz vsega sveta. Začne se z mednarodnim izborom lepotic "Miss Oktoberfest", na katerega se je letos prijavilo 14 brhkkih kandidatk iz Severne Amerike. Sodniki so izbrali 19-letno Meredith Boggs iz ZDA (Savannah, Georgia), ki je s "Stricem Hansom" vladala nad 17. dvoranami. Te so letos bile uradno vključene v to praznovanje, ki naj bi bilo kopija bavarskega festivala v Muenchenu. Kot tam se tudi pri nas praznuje v prijetni atmosferi, z več ali manj zmernim popivanjem piva in dobrim prigrizkom, ob zvokih polk in valčkov ter umpapa glasbo, plesnimi in drugimi podobnimi zabavami, ki so primerne za taka praznovanja.

Na prvi dan je mesto Kitchener zaprlo vse ceste, ki vodijo v center mesta, v pripravi za triurno slovesno in slikovito parado, ki formalno začne praznovanje "Oktoberfesta". Parada se začne v mestu Waterloo in poteka po glavni cesti do sredi mesta Kitchener, kjer sta zgrajeni dve tribuni za politične in sponzorske veljake in druge častne goste. Kot v Muenchenu, ima tudi Kitchener svoj carillon, ki zaigra ob vsaki uri, in istočasno se tudi prikažejo pravljичne figure iz "Sneguljčice in sedem škratov".

Klub Sava iz Breslaua pri Kitchenerju se za to priliko preimenuje v "Oberkrainer Haus" in je znana ne toliko po svoji velikosti, kot po svoji odlični kuhinji in postrežbi. Kljub temu da se je

po lanskih tragičnih dogodkih v New Yorku in Washingtonu obisk iz ZDA zmanjšal, je dvorana vedno polna zaradi svoje prvovrstne hrane in postrežbe. Zaradi tega mnoge zabavne skupine rajši gostujejo pri Savi in se tam ob koncu njihovih predstav pridružijo njenim gostom. Tudi "Miss Oktoberfest" in "Stric Hans" obiščeta Savo bolj pogosto in tudi ostaneta tam dalj časa. Verjetno Savina manjša dvorana tudi pripomore, da se vsi počutijo tam bolj doma in se tudi pridružijo k vsem skupinskim igram in plesom, ko so povabljeni sodelovati. Seveda k temu veliko pripomoreta tudi predsednica Save ga. Marija Prilesnik, in vodja orkestra "Golden Keys", ki sta poklicno povezovala ponedeljski praznični program.

Za "Miss Oktoberfest" so pripravili posebno praznovanje ob njenem rojstnem dnevu, saj so jo dvajsetkrat vrgli v zrak, a so jo vedno nežno ujeli, tako da niti enkrat ni zgubila svoje tiare. Bila je dovolj pri moči, da je takoj nato vodila plesno kačjo vrsto po dvorani, katere se je udeležila večina prisotnih. Pred tem pa so goste zabavali dve lokalni plesni skupini, "Schuhplatters" in "Alpine dancers" ter "Volks tanzgruppe Hengsberg" iz Avstrije.

Prvi dan praznovanja je Sava tudi imela balinarsko turnejo med moštvi iz Toronta, Londona, Cambridge-a in Kitchenerja. Zmagali so kitchenerski balinarji. V dvorani pa so prisotne zabavali lokalni hrvaški tamburaši, za ples pa je igral orkester "Alpski Glas". Letošnji "Oktoberfest" festival se je končal 19. oktobra. Naslednje leto pa bo med 10. in 18. oktobrom.

Vsi ste vljudno vabljeni!

PISMO IZ MONTREALA

Vladimir Urbanc

Naš dopisnik iz Montreala, g. Vladimir Urbanc, nam je poslal daljši, dvo-stranski članek v francoščini, ki je bil 16. avgusta objavljen v znanem montrealškem dnevniku "La Presse". Žal je predolg za objavo in poleg tega tudi še ne moremo tiskati francoskih črk in naglasov. Zato je v Glasilu samo delno priobčen skupaj s spodnjim komentarjem g. Urbanca.

O Slovencih iz Montreala se bolj malo sliši, še bolj malo pa se piše. Tako nam je bilo v veliko presenečenje, ko se je najbolj brani dnevnik La Presse razpisal o našem mesarju Tony Godina.

Tony Godina ni samo izvrsten mesar, ki je še aktiven v Montrealu (vsi drugi so se upokojili, mladih pa ni), je tudi modelar in mecen. Kraljevsko pogosti vse slovenske skupine (ki jih je bolj malo v Montrealu), posebno pa je vesel

slovenskih športnikov. V Torontu ima tudi brata v istem poklicu.

Photo IVANOH DEMERS, La Presse ©
Tony Godina, Slovène d'origine, prépare lui-même les saucisses qu'il sert dans sa boucherie-resto-boutique, rue Clark.

SOLIDARNOST Z LJUBLJANSKIM NADŠKOFOM

Viktor Tominec

Ameriški in kanadski Slovenci so v nedeljo, 1. septembra 2002, na romanju v Frank, Ohio, sprejeli sledečo izjavo solidarnosti s slovenskim metropolitom in ljubljanskim nadškofom g. dr. Francetom Rodetom:

Spoštovani gospod nadškof in metropolit dr. France Rode!

Ko smo se ameriški in kanadski Slovenci spet zbrali na vsakoletnem romanju pri Žalostni Materi Božji v Frank, Ohio, Vam sporočamo, da ob grobih, krivičnih napadih na Cerkev in Vas osebno globoko čutimo z Vami. Obžalujemo, da nekateri mediji, namesto napadov in sramotenj, ne objavljajo Vaših nespremenjenih in neokr-

njenih izjav, skupaj z dostojnimi komentarji za in proti, kot je v navadi v resničnih demokracijah in pravnih državah. Ko v solidarnosti z vernimi Slovenci doma, v zamejstvu in izseljenstvu molimo za Vas, za slovensko Cerkev in za lepšo bodočnost slovenskega naroda, Vam skupaj z najboljšimi željami pošiljamo svoje iskrene pozdrave.

Zgornjo izjavo, ki jo je poleg organizatorja romanja Viktorja Tominca podpisalo nad sto udeležencev, med njimi več zastopnikov raznih slovenskih organizacij in ustanov, so jo posredovali vodstvu slovenske Cerkve in več slovenskim publikacijam.

OBLETNICE IN SPOMINSKE OBJAVE

STONE IN NELLIE BAVDEK - ZLATOPOROČENCA

Anica Resnik

20. septembra je minilo petdeset let, odkar je dr. Jakob Kolarič v torontski Mount Carmel cerkvi blagoslovil zakonsko zvezo Toneta Bavdek in Nellie Muhvič.

Tone Bavdek je bil rojen v Cerknici na Notranjskem in rasel na trdni kmetiji. Pri očetu, oglednemu gospodarju in mesarju v domačem kraju se je naučil mesarske obrti in poštenega poslovanja. V žalostnem letu 1945 je s sestro Majdo zapustil domači kraj in preživel začetna begunska leta v Lienzu na Tirolskem in Spittalu na Koroškem. Leta 1948 je mladega fanta sprejela Kanada. Leta 1949 je v Torontu našel delo na prvem projektu torontske podzemne železnice na Front in Yonge street.

Tone se je kmalu osamosvojil. Po očetovem zgledu in šoli je leta 1953 odprl lastno podjetje in trgovino v Torontu. Polnih petintrideset let je tu izdeloval in prodajal najboljše krvavice in kranske klobase.

Nellie je hčerka Angele in Mihaela Muhvič, ki sta v času svetovne gospodarske krize iz Bele Krajine prišla v Kanado in iskala boljšega življenja po poti mnogih slovenskih izseljencev tiste dobe - Noranda, Quebec, Timmins...

Leta 1943 je mlada enajstletna deklica s starši in sestrico Cvetko - Florence - prišla v Toronto. Po osnovni šoli je obiskovala Jarvis Collegiate. Sedaj pa si množi svoje znanje na York University, kjer si bo pridobila naslov "Bachelor of Arts in Women's Study".

Pokojni Mike in Angela Muhvič ter George Mihelič, predsednik odbora za gradnjo prve slovenske cerkve v Kanadi, so z dobrim srcem odprli vrata prvim slovenskim povojnim beguncem v Torontu, ki so s tem ob nedeljah in praznikih znali oživeti mlado skupnost.

Tako se je zgodilo, da je sedemnajstletna Nellie zagledala postavnega fanta Toneta Bavdka na novoletnem plesu leta 1949 v cerkveni dvorani Our Lady of Lourdes. Postala sta življenska partnerja in prijatelja do današnjih dni. Dva sinova, Toni in Dani, nosita očetovo ime v kanadskem poslovnem svetu in štiri vnuki jima prinašajo veselje.

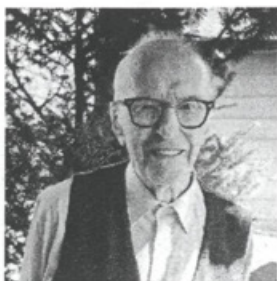
Nellie je še vedno mladostna gospa. zvesta žena možu Tonetu doma in v poslovnem življenju. Oba sta zgledna člana slovenske in društvene skupnosti, člana Slovenskega doma (Nellie kot tajnica), in kluba Planica, kjer imata svoje poletno stanovanje. Še vedno ju vidimo na vseh naših prireditvah, zadovoljna in srečna kot pred petdesetimi leti. Nellie tako pove: "...preživeli smo vse, kar je prinašalo življenje z ljubeznijo, potrpljenjem, razumevanjem in trdim delom..."

Prostorna in estetsko urejena hiša v novem podeželju severno od Toronta je danes njun dom, sad trdega dela in zveste ljubezni, kjer uživata lepote narave in mir srca. Bog naj blagoslavlja Tonetovo in Nellino zakonsko zvezo še mnogo let!

Naše čestitke tudi Nellini sestri Florence in možu Marku Ašiču, ki sta isti dan praznovala dvojni poročni jubilej!

JANEZ GORNIK - STOTI ROJSTNI DAN

Anica Resnik

Na Gori pri Sodražici na Notranjskem je Janez 8. septembra 1902 prišel na svet kot prvi izmed šestih otrok v kmečki družini. Zgodaj je zapustil dom in šel služiti kot hlapec v sosednjo vas. Po obvezni vojaški službi se je izučil za tesarja in je leta 1928

odšel v Kanado. Po dveh letih pogodbenega dela na farmi v Saskatchewanu je brezuspešno iskal delo v Torontu. Nazadnje je našel srečo v zlatem rudniku v Kirkland Laku v severnem Ontariju, kjer je bila takrat že slovenska naselbina. Leta 1938 je postal kanadski državljan in je bil leta 1943 vpoklican v vojaško službo topničarja v Halifaxu do leta 1946. Po vojaški službi je iskal delo v Montrealu brez uspeha. Zvedel je, da v Toronto prihajajo Slovenci iz kanadskih rudnikov in se je odločil za to mesto. Kot vojni veteran je dobil službo varstvenika v bolnišnici Sunnybrook, kjer je ostal do upokojitve.

Leta 1948 so začeli prihajati v Kanado povojni begunci in se je tudi začela množiti torontska slovenska skupnost. Ker si v Kanadi ni mogel najti primerne življenske spremljevalke se je leta 1958 odpravil v Slovenijo. V kratkem času je spoznal Rezko Kranjc iz Globokega pri Zagradcu, s katero se je v Ljubljani civilno poročil. Ko je naslednje leto Rezka prišla v Toronto, je župnik dr. Jakob Kolarič potrdil njuno zvezo s cerkveno poroko. Sedaj hčerka Teresa in sin John z družinama dopolnjujeta to edinstveno slovensko torontsko družino.

Janez Gornik pri svojih stotih letih nima nobenih zdravstvenih problemov. Njegova osebnost, ponosna pokončna drža in urejenost zanima poklicne opazovalce starostnih pojavov in problemov. Rad ima slovensko družbo, govori

lepo po domače. S prijazno in skrbno ženo Rezko vsako nedeljo redno prihajata v cerkev Marije Pomagaj k sveti maši, kjer smo skupaj z župnikom Tinetom Batičem slavljence počastili za njegov jubilejni rojstni dan.

Janez Gornik je član podporne zveze Bled, Holiday Gardens in Krekove banke. Veselje do učenja mu je prineslo tudi znanje francoščine in nemščine. Nauk o refleksologiji pa mu še danes pomaga pri rednih telesnih vajah.

Družina in prijatelji so z Janezom praznovali ta posebni dan s sobotno sveto mašo pri Mariji Pomagaj, potem pa v slovenski restavraciji Linden. Jubilant je prejel čestitke od

torontskega župana Mela Lastmana in prvega ministra kanadske vlade Jeana Chrétiena. Slovenski romarji v Midlandu pa so v nedeljo 8. sep-tembra slišali o slavljencu in molili zanj.

Iz dolgega življenja se danes najbolj spominja epidemije španske vročične bolezni, ki je v njegovi mladosti morila po Sloveniji. Po njegovem je ušel smrti v hiši, kjer je služil in kjer so umrli trije otroci, s tem da se je napil in vriskal. Vsi so mislili, da se mu je od bolezni zmešalo. Ostal je živ in zdrav do danes, zmeren v jedi in pijaci.

Hvaležen je Bogu za dolgo življenje, za srečno domačo družino in svoje slovenske prijatelje. Vsem, posebno mladim pa svetuje, da spoštujejo življenje in delo, zdravo veselje, prijateljstvo z Bogom in ljudmi. Naš slavljencec Janez nam je v vsem tem najboljši zgled. Vsi torontski Slovenci pa mu želimo srečno pot v njegovo drugo stoletje.

MINISTER IVAN BIZJAK ZAPUSTIL BOLNIŠNICO

Kot so sporočili iz kabineta ministra za pravosodje, je 5. septembra, minister mag. Ivan Bizjak zapustil Univerzitetni klinični center v Ljubljani.

Kot je znano, je bil minister zaradi težje poškodbe, ki jo je doživel ob padcu na dopustu, kar nekaj časa na zdravljenju na intenzivnem oddelku kliničnega

centra. Sporočilo pa pravi, da je okrevanje po intenzivnem zdravljenju poškodb obraza možno nadaljevati v domači negi. Iz ministrovega kabineta so ob tem še sporočili, da se je minister Bizjak že takoj po tem, ko je zapustil intenzivni oddelek, deloma vključil v delo ministrstva.

Kot sedaj kaže, bo Bizjak kmalu lahko opravljal večino obveznosti iz svoje pristojnosti, njegov namestnik-državni sekretar Karl Erjavec pa ga redno obvešča in se z njim posvetuje o sprotnih dejavnostih ministrstva za pravosodje.

RUPEL IN GRIZOLD NA OBISKU V ZDA IN KANADI

V okviru svojega obiska pri ameriških Slovencih, se je dr. Dimitrij Rupel 15. septembra udeležil srečanja s slovenskimi izseljenci in njihovimi potomci na Slovenski pristavi v Clevelandu, kjer so mu razkazali novo odprti muzej 'slovenske polke'. Svojim rojakom je govoril o pomenu nadaljevanja ohranjanja slovenske narodne zavesti ter jih seznanil s trenutnim položajem v Sloveniji tako na političnem, kot na gospodarskem področju. Orisal jim je dve izmed slovenskih prioritet: vključevanje v EU in NATO. Poudaril je tudi pomen, ki ga je imela podpora slovenskih rojakov v tujini pri osamosvajanju RS, ter se zavzel za nadaljevanje te podpore pri ključnih projektih naše države tudi v bodoče.

Istočasno pa je obrambni minister Anton Grizold med uradnimi pogovori s kanadskim obrambnim ministrom Johnom McCallumom v Ottawi zvedel, da Kanada še vedno podpira Slovenijo pri njenem vključevanju v NATO.

Vodja slovenske diplomacije Dimitrij Rupel in obrambni minister Anton Grizold sta se nato v

sredo, 18. septembra, v Washingtonu sešla z direktorjem oddelka za evropske in evrazijske zadeve v svetu za nacionalno varnost Danielom Friedom. Glavna tema pogovorov je bila širitev zveze NATO in pričakovanje Slovenije, da na novembrskem vrhu zavezništva v Pragi prejme povabilo za članstvo. Ameriška administracija še ni objavila imen kandidatki, ki ga bodo novembra dobile. Po Ruplovi besedah pa je ameriška stran potrdila, da se bo predsednik ZDA George Bush o tem odločil konec oktobra. Slovenske možnosti za vstop so velike, o čemer pričajo tudi pogovori na svetu za nacionalno varnost, ki naj bi se osredotočili na dogodke po izdaji povabila, ko bo v parlamentih držav članic zveze NATO potrebno izpeljati postopke ratifikacije.

Naslednji dan se je Grizold v Pentagonu srečal z ameriškim podsekretarjem za obrambno politiko Douglasom Feithom, srečanja pa se je udeležil tudi namestnik ameriškega obrambnega sekretarja Paul Wolfowitz. Feith je po sestanku povedal, da sta z Grizoldom govorila o bilateralnem sodelovanju na obrambnem področju, razmerah na Balkanu ter vojni proti

terorizmu in slovenskem prispevku v njej. Poudaril pa je, da ameriška administracija še ni sprejela odločitve, katere države bodo v Pragi povabljene v članstvo.

številne gospodarske priložnosti, ki naj bi se čim boljše izkoristile *seveda s pomočjo poklicnih, ne amaterskih, ekonomistov in gospodarstvenikov, ali nesposobnih častnih gospodarskih konzulov.*

Obisk slovenskih oficirjev

Že več slovenskih vojakov je bilo v Kanadi na izpopolnjevanju angleščine. Generalni častni konzul, g. Jože Slobodnik in skupina iz slovenske skupnosti so obiskali najnovejše goste.

Dobrodošli med nami!

*Brigadir Viktor Kranjc
Načelnik Centra Vojaških
šol pri GSSV*

**Podpolkovnik Milan Kranjec,
majorja: Zoran Ravbar in Ivo Frančič**

Minister Grizold, častno sprejet v Ottawi

Istega dne pa se je Rupel med delovnim obiskom v Kanadi sestal s kanadskim kolegom Billom Grahamom, s katerim se je pogovarjal o širitvi zveze NATO, gospodarskih odnosih med državama in položaju v jugovzhodni Evropi. V dvostranskih odnosih ni odprtih vprašanj je Rupel sogovorniku pojasnil, da slovenska diplomacija posveča večjo pozornost gospodarski komponenti in si želi poglobiti gospodarske odnose s Kanado. Izrazil je željo Slovenije po okrepitvi kanadske prisotnosti v Sloveniji. Kot je STA izvedela od slovenske delegacije v Kanadi, je Graham menil, da bi lahko na okrepitev gospodarskega sodelovanja prek manjših podjetij vplivali tudi slovenski izseljenci v Kanadi, ki jih je približno 25.000. Kanada, ki sicer nima veleposlaništva v Sloveniji, je predlagala odprtje trgovinske pisarne v Sloveniji.

V Ljubljani so se tudi strinjali vsi člani odbora Državnega Zbora, ki so tedaj sejo posvetili gospodarskim vidikom vključitve Slovenije v zvezo NATO, da čeprav tako članstvo ni zagotovilo za gospodarski uspeh, nudi pa

TRILOGIJA O PIRANSKIH PIRANHAH

(Povzeto po slovenskih dnevnikih)

Zgodovina

Delo je objavilo 15.septembra ob 55-letnici priključitve Primorske Sloveniji članek o govoru dr. Janeza Stanovnika s podnaslovom: »Slovenci smo plačali, da je Jugoslavija dobila celo Istro in vse otoke za sožitje med sosedi«. Ob tej priliki je bil dr Stanovnik v Senožečah slavnostni govornik in njegov govor je novinar Dušan Grča poročal takole:

»Slednji se seveda zgodovini, kot udeleženeec mnogih ključnih zadev in pogajanj, ko je bila Slovenija še Jugoslavija, ni mogel izogniti. Med drugim je povedal: 'Danes je pomembno povedati to, da se je v Parizu (na mirovni konferenci, op.p.) razprava odvijala med jugoslovansko, ne slovensko, delegacijo in na osnovi priporočil tedanjemu ministru za zunanje zadeve. Njemu so priporočili, da se meja začrtuje po etničnem načelu. Kardelj ni bil slovenski, ampak jugoslovanski zunanji minister, branil je jugoslovanske teritorialne in druge interese. Pred konferenco je bilo osem predlaganih razmejitvenih črt. Na enem ekstremu je bila italijanska, ki je zahtevala (predvojno) rapalsko črto, na drugi je bila jugoslovansko-sovjetska, ki je zahtevala razmejitev na nekdanji meji med Avstroogrsko in Italijo, med njima pa so bile ameriška, brazilska, angleška in južnoafriška črta, ki so dolino Soče in Istro presekale na pol. S tem, da zahodno Istro dajo Italiji, vključno s Trstom, Kopro, Umagom, Rovinjem in Pulo; Čičarijo in Učko pa prepustijo Jugoslaviji. To je bil predlog večine. Francozi so naredili bistven preobrat in etnično načelo spremenili v načelo etničnega ravnotežja. Etnično načelo pravi, da naj naselja, ki imajo večino določene nacionalnosti, pripadajo dotični državi, da gredo meje med naselji z večinskim prebivalstvom. Načelo etničnega ravnotežja, ki ga je zagovarjal tedanji francoski zunanji minister, pa pravi, da

enako število Jugoslovancev ostane na zahodu. To število naj bo enako številu Italijanov na vzhodu. In ker so medtem sprejeli razmejitev STO (Svobodno tržaško ozemlje) in rekli, da je STO izven tega 'računa', je prišlo do sprejema sporazuma po tako imenovani francoski črti, ki je pustila 80 tisoč Jugoslovancev (Slovencev) na zahodu in prav toliko Italijanov na vzhodu. Tako smo Slovenci plačali, da je Jugoslavija dobila celo Istro, vse otoke, Zadar, vzhodno morje, za ceno tega, da smo Slovenci zgubili Rezijo, Kanalsko dolino, Benečijo, Gradiščansko, Goriško, koridor med Tržičem in Trstom, kjer skupaj živi 80 tisoč Slovencev. Tako smo Slovenci takrat 'plačali' nekakšen bratski račun, je opozoril Janez Stanovnik«

Piranski zaliv, razgreta meja, ribiška vojna in aretacija Joška Jorasa

Kljub temu, da sta se oba premiera, Račan in Drnovšek, že strinjala in pripravila parafiran sporazum glede piranskega zaliva, je vse to dobesedno »padlo v vodo«, ko Račanu ni uspelo, da bi ga hrvaški Sabor ratificiral.

»Janez Janša, predsednik Socialno demokratske stranke je prepričan, da hrvaška 'ofenziva' proti Sloveniji ni bila sprožena po naključju. Hrvaški politiki poskušajo iz teh okoliščin iztržiti čim več, saj bo Slovenija, ko bo

članica svetovnih integracij, v neprimernem boljšem pogajalskem položaju..." poročajo Ljubljanske novice. V delu pa tudi beremo, da je 'Hrvaška stranka prava' "zahtevala od Račanove vlade, naj v Jadranskem morju razglasi izključno gospodarsko cono, v kateri bi imela Hrvaška pravico izkoriščanja morskih bogastev. To bi po njihovem mnenju odpravilo težave zaradi razmejitev, saj Slovenija ne bi mogla dobiti ozemeljskega dostopa do mednarodnih voda."

Medtem je koncem avgusta hrvaška policija ugrabila in aretirala piranskega občinskega svetnika Joška Jorasa, ker je na svoji lastni hiši imel razobešeno slovensko zastavo. (Po pomoti smo v zadnji številki 'Glasila' na strani 27 omenili, da je bila to zastava Evropske Unije). Njegov dom stoji na naslovu Sečovlje 1, ob Dragonji, neizpodbitno na ozemlju Republike Slovenije. Slovensko zastavo je pred aretacijo oskrunila in uničila skupina Hrvatov. Hrvaški sodnik v Puli pa je pod pretvezo, da ni plačal kazni zastarelih prekrškov, obsodil Jorasa na 30 dni zopora. V protest je Joras takoj začel s svojo protestno gladovno stavko. Ob tej priliki je Janez Janša pripomnil: »V svetu ni primera, da bi bil kdo kaznovan z *zaporom* zaradi obešanja zastave sosednje države, brez primere je tudi, da ima hrvaška policija pristojnost, da lahko dve leti kadarkoli preišče Jorasovo hišo... Aktivnosti hrvaških državnih organov se ne dogajajo na ukaz lokalnih 'šerifov'«.

Ker slovenska vlada in MZZ nista reagirala na Jorasovo ugrabitev, je SSK (Svetovni Slovenski Kongres) takoj ustanovil 'Odbor za zaščito slovenskih državljanov' pod predsedstvom akademika Daneta Zajca. Zahtevali so 'takošnjo in brezpogojno osvoboditev slovenskega državljana, izplačilo odškodnine za prizadejano krivico in opravičilo slovenski državi za kršitev njene ozemeljske suverenosti'. 'Ta zločin pa je potrebno prijaviti mednarodnim inštitucijam', je izjavil član odbora dr. Jože Pučnik, bivši predsednik Demosa in častni predsednik SDS.

Dodal je tudi: 'Slovenska vlada bi morala varovati interese slovenske države in braniti mednarodno pravno obstoječo mejno črto; dokler sporazum o meji ni ratificiran, pa bi slovenska policija morala varovati suverenost slovenskega ozemlja'.

Po petnajstih dnevih intervencij so končno tudi na hrvaškem uvideli svojo neumnost in so Jorasa spustili. Po pregledu v Ljubljanskem kliničnem centru je bil odpuščen domov - osem kilogramov lažji. Zahvalil se je vsem, ki so mu pomagali, in izrazil upanje, da se bodo odslej podobne stvari uredile po civilizirani poti. Da bi k temu pripomogel, se je že prijavil kot 16. kandidat za predsedniške volitve.

Bolečine v vratu? Diagnoza: slovenska diplomacija

Ljubljanske novice - N. Kodela

»Najprej Slovenci se moramo zavedati, da imamo urejene odnose s sosedi in da smo na dobri poti pri vključevanju v Evropsko unijo ter zvezo NATO. Če pa se še 'tu pa tam' pojavijo težave, jih slovenska diplomacija rešuje s konstruktivnimi pogovori med vladami«.

Ob vprašanju dvojezičnih napadov na Koroškem ali več kot leto dni veljavnem zaščitnem zakonu v Italiji, ki kar nikakor ne moreta zaživeti ne v odnosih z Avstrijo ne z Italijo, ni videti prav mnogo 'konstruktivnosti', še manj konstruktivni pa smo pri reševanju problemov s Hrvaško.

O meji se, tako Rupel, ne splača ponovno pogajati. Kdo pa nam jamči, da pogajanja ne bodo obtičala nekje vmes? Najbolje bi bilo uzakoniti sedanje stanje, pa karkoli že to pomeni. Uzakonitev današnjega stanja bodo z aplavzom pospremili najprej ribiči, pridružili pa se jim bodo še prebivalci iz zaselkov ob Dragonji, krajev okoli Žužemberga, nekaterih obmejnih območjih Pomurja... Najglasneje bo

seveda ploskal Joras, na Hrvaški strani pa se bodo aplavzu pridružili vsi upniki nekdanje Ljubljanske banke. Že res, da njihove dolgove rešujejo v okviru sporazuma o nasledstvu, res pa je tudi, da je večina denarja, ki bi ga bilo mogoče razdeliti iz dediščine nekdanje Juge, poniknila v neznano.

Toda Rupel državljane opozarja: 'Slovenija ni nikomur nič dolžna, in drugič, gre za vsoto, ki bi od slehernega državljana zahtevala prispevek več sto tisoč tolarjev.' Ni ga v Sloveniji junaka, seveda z izjemo zunanjega ministra, ki bi znal razvozlati to Sfinge vredno uganko. Nikomur nisi ničesar dolžan, hkrati pa moraš odriniti sanjske novce! Morda obstaja možnost, da ob kreпки zadolženosti, ni treba prav nič plačati. Morda dobiš še kaj nazaj?

Še dobro, da gremo v Evropo, upajmo le, da tam matematika še ni okužena z diplomacijo. Seveda bomo prek strateških povezav v svetovne integracije spravili tudi Hrvaško. Slovenija bo kot nova članica z dvomilijonskim človeškim zaledjem in z dwoodstotnim prispevkom družbenega bruto proizvoda za profesionalno vojsko tako močna članica, da bo kar sama izbrala nove kandidate za članstvo. Le pri dveh odstotkih za vojsko se lahko zalomi. če družbenega bruto proizvoda ne bo več, lahko za poklicno vojsko odrinemo tudi štiri odstotke, pa bodo naši vojaki kljub temu brez flint in hlač.

Možna pa je še ena enačica - ob vstopu v EU in NATO bo nekaj naših diplomatov tam dobilo dobro plačane službice. Pa saj si bodo plačilo zaslužili, uspešnost njihovega dela bo odvisna od gibljivosti njihovih vratnih vretenc. Od silnega kimanja namreč lahko nastanejo tudi trajne poškodbe. Sicer pa pri tem pomaga trening, trening kimanja v pred-pristopnih pogajanjih z EU, kimanja na hrvaško stran, kimanja Avstriji in Italiji. A kaj ko se nekatera kimanja izključujejo. Tokrat kimati Evropi in Ameriki hkrati ne bo

mogoče, prav tako pa ne bo mogoče ustreči Hrvaški in slovenskim državljanom.

Le zakaj še niso izumili dvojnih kimalnih vratov?«

Pripis uredništva Glasila

Brez formalne diplomatske pogodbe, da bi končalo to »ribiško vojno« v Piranskem zalivu, (v kateri so posredovali ne samo slovenski in hrvaški policijski čolni ampak tudi hrvaška vojna ladja), so ribiči sami med sabo sklenili začasno premirje v upanju, da bo kmalu ta problem končno rešila mednarodna arbitraža, ali pa celo sam papež...

Hrvaški 'Jutranji list' pa poroča, da se vojna za Piranski zaliv še vedno nadaljuje: Kmalu potem, ko sta si dva zagrebška mladeniča na hrvaških spletnih straneh izmislila igrico potapljanja slovenskih ribiških ladij, so se v slovenski inačici igrice domislili potapljanje ladij s hrvaškimi oznaki. Če igralec zadene hrvaško ladjo 'zasluži' 1000 točk, se uvrsti v drugi krog, v katerem branijo Jorasovo hišo pred človečki s hrvaškim grbom. Če jih hitro ne zadene, napadalci začnejo metati bombe. Vse se pa dogaja na zemljevidu 'Velike Slovenije', ki sega od Pulja do Gradca in od Reke ter Karlovca do Trsta...

DRUŠTVO SLOVENSKI DOM

vabi na

BOŽIČNICO

7. decembra 2002

pri Mariji Pomagaj

na 611 Manning Ave., Toronto

Igrajo Veseli Pomurci

*Cena \$25.00, študentje \$15.00
Za vstopnice in informacije kličite"
Oskarja Korena 905-669-2365*

HRVAŠKA »OFENZIVA« PROTI SLOVENIJI NI BILA SPROŽENA PO NAKLJUČJU

Ljubljanske novice

Janez Janša, predsednik Socialno demokratske stranke je prepričan, da hrvaška »ofenziva« proti Sloveniji ni bila sprožena po naključju, vzroke zanjo vidi delno v oslabljeni hrvaški vladi, ki bi si z zunanjim sovražnikom okrepila moč na domačem terenu, delno pa v dejstvu, da je Slovenija danes zaradi konca pogajanj z Evropsko unijo in dva meseca pred povabilom v zvezo NATO v izjemno kočljivem položaju.

Hrvaški politiki poskušajo iz teh okoliščin iztržiti čim več, saj bo Slovenija kasneje, ko bo članica svetovnih integracij, v neprimerno močnejšem pogajalskem položaju. Po Janševem mnenju Hrvaška igra tudi na karto, da Bruselj in Washington ne želita v svoje vrste sprejeti članice, ki ima težave z mejo, politične povezave v svetu namreč želijo kandidatke, ki v skupnost prinesejo čim manj težav.

Ob tem Janša opozarja, da je slovenska politika tako ob incidentih v Piranskem zalivu kot ob aretaciji Jorasa delovala presenečeno, prav se mu zdi, da se ni odzvala agresivno, vendar bi morala biti na podobne dogodke pripravljena, ne nazadnje tudi zato, ker ima ta država varnostne in obveščevalne službe. Janša tako trdi, da te bodisi niso opravile svojega dela bodisi so vladni uradniki njena opozorila prezrli.

Janša je začuden predvsem ob temu, da Račanovega parafriranja niso podprli v njegovi vladi in da je manj nasprotovanj sporazumu slišati iz opozicijskih vrst. V normalnih evropskih državah, je dodal Janša, bi parafriranje sporazuma, ki potem ni sprejet, pomenilo najmanj odstop predsednika vlade, to bi ohranilo verodostojnost in načelnost oblasti.

Pri spremljanju dogajanj je Janša dobil celo vtis, da se slovenska politika v hrvaško vmešava v tolikšni meri, da sosednji državi pomaga na oblasti ohraniti sicer skoraj nemočnega predsednika vlade Ivico Račana.

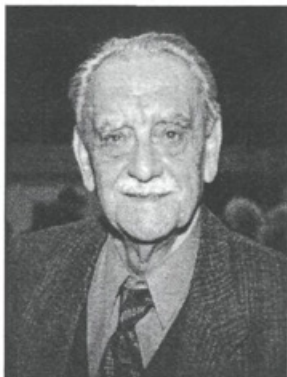
LJUBLJANSKE NOVICE IN NJENE "VSE SLOVENIJE"

Naslednje tri članke smo ponatisnili iz Ljubljanskih novic za zgled drugim slovenskim medijem v matični domovini, da je možno komunicirati vsepovsod, kjer so Slovenci. Njihov namen ni delati volilno propagando, temveč ilustrirati možno povezavo Slovenije z nami

vsemi kar nas je v drugih domovinah. Pričakujemo pozitivnega odmeva in istočasno čestitamo g. Janezu Temlinu, odgovornemu uredniku Ljubljanskih novic, k njegovi iniciativi vredni posnemanja.

Pismo iz Kanade - Predsedniška kandidatka dr. Barbara Brezigar

Ivan Dolenc - Toronto

Ivan Dolenc

Predsedniška kandidatka dr. Barbara Brezigar je z elektronskim pismom predstavila svoje poglede Slovincem po svetu. Številni naši rojaki iz 'tretje' in 'druge' Slovenije so te dni odprli v svojem elektronskem poštnem nabiralniku pozdrav iz Ljubljane, ki jim ga je naklonila letošnja

kandidatka za predsednico RS, dr. Barbara Brezigar. Njena predvolilna poslanica z naslovom "Slovincem po svetu" potuje tačas s kontinenta na kontinent in od ene slovenske skupnosti do druge.

Menda smo vsi prejemniki presenečeni, da se nam je nekdo iz "uradne" Ljubljane oglasil tako rekoč direktno, potrkal na naša domača hišna vrata, povrh pa še ponovil in potrdil znane (tudi tukaj obelodanjene) želje velike večine slovenskih izseljencev ter zamejcev. Je to storil še kak drugi kandidat za slovenskega predsednika države v letu 2002? Po naši vednosti nobeden! Gospa Brezigarjeva se je edina spomnila tudi naš in zasluži že zato našo najlepšo pohvalo. Čisto vseeno je, če jo bo v širnem svetu kdo od Slovincem volil ali ne, njena sporočila so vredna naše pozornosti in temeljitega premisleka. V demokraciji smo vedno pripravljene prisluhniti vsakemu resnemu glasu, o vrednosti povedanega pa se odločamo vsak po svoji pameti in vesti. V pismu spoštovane Slovenke, sedanje vrhovne državne tožilke RS, pa zagotovo ni nič takega, s čimer se ne bi mogli strinjati prav vsi, ki nas je rodila slovenska mati. Želimo si, da bi dr.

Brezigarjeva ohranila svoje zanimanje za Slovence po svetu tudi še po preteku novembrskih volitev in se še naprej zavzemala za tesnejšo povezavo Slovenije z nami vsemi, kar nas je v drugih domovinah. Vljudno jo vabimo, da se (znova) udeleži našega skupnega javnega dialoga v tukajšnji rubriki "Vse Slovenije". (To vabilo velja seveda tudi za vse druge predsedniške kandidate!).

Njeno tehtno pismo rojakom zunaj meja Slovenije objavljamo v celoti:

"Dragi rojaki, gotovo se še spominjate tistih poletnih dni izpred dvanajstih let, ko je v težkih domačih in mednarodnih razmerah dozorela samostojna slovenska država in z njo demokratična ureditev. Nikoli poprej v zgodovini Slovenci doma in po svetu nismo bili tako enotni, nikoli poprej nismo bili tako prežeti z voljo, da sami zagospodarimo v svoji domovini in da si uredimo svoj skupni dom tako, da se bomo vsi skupaj v njem dobro počutili. V Sloveniji smo se takrat dobro zavedali, kako dragocena je bila pri uresničevanju te zamisli Vaša pomoč, veselili smo se Vaših dejanj za samostojno Slovenijo na različnih koncih sveta, z navdušenjem smo sprejemali sporočila Vaše podpore od Argentine do Združenih držav in Kanade, od Avstralije do evropskih mest. Zdaj imamo svojo državo z demokratično ureditvijo in tržnim gospodarstvom. Slovenija je v tem času veliko dosegla in velja za najuspešnejšo državo takoimenovane tranzicijske ali postkomunistične Evrope, v kratkem času bo naša država del Evropske unije. Integracija v to odlično družbo evropskih narodov nam bo veliko prinesla, zlasti na gospodarskem področju, hkrati s tem pa nas čakajo novi izzivi, še posebej pri ohranjanju naše kulturne identitete.

S skupnimi močmi smo veliko dosegli, veliko pa je še zmeraj stvari, s katerimi nismo zadovoljni, ne mi v Sloveniji, kakor tudi ne Vi, ki spremljate dogajanja v svoji stari domovini. Eni in drugi smo si v tistem prelomnem času nove razmere v lastni državi predstavljali veliko bolj pravno in politično urejene, kot v resnici so. Prepričani smo bili, da bo to država ne samo blaginje, ampak tudi solidarnosti, da bo v njej vladala popolna toleranca do ljudi različnih nazorov in prepričanj. Te in marsikatero druge stvari se niso, ali se, bolje rečeno, še niso uresničile.

Nezadovoljstvo z doseženim, kakor tudi nezadovoljstvo z razmerami v družbi in političnim vodenjem države, hkrati pa prepričanje, da je stvari mogoče spreminjati na bolje, to je legitimno načelo demokracije. Brez tovrstnega nezadovoljstva in brez predlogov za drugačne rešitve ni ustvarjalnosti in napredka. In prav iz takšnega nezadovoljstva, iz želje, da bi bile življenjske razmere za ljudi v Sloveniji drugačne in boljše, iz prepričanja, da skupaj zmoremo ustvariti strpnejšo in hitreje razvijajočo se Slovenijo, sem se na pobudo široke skupine izobražencev odločila, da bom na letošnjih jesenskih volitvah kandidirala za predsednico Republike Slovenije. V to kandidaturo sem se podala kot neodvisna kandidatka, javnosti sem sporočila, da bom nastopila s podporo najmanj 5.000 podpisov volilcev, kakor to določa zakon, povabila pa sem tudi vse parlamentarne stranke, da mojo kandidaturo podprejo, če se strinjajo z mojim programom. Doslej sem dobila izrecno podporo dveh opozicijskih strank, Socialdemokratske stranke Slovenije in Nove Slovenije.

Za kaj se zavzemam?

Za pravno in socialno državo, enakost pred zakonom, poštenje in medsebojno razumevanje, za uspešno gospodarstvo, za močno, vsem dostopno zdravstvo in šolstvo,

za razcvet kulture in znanosti, za življenje v miru in toleranci.

Zavedam se, da te reči niso lahko uresničljive. S položaja Predsednice Republike, če bom izvoljena, tudi ne bom mogla sprejemati konkretnih odločitev, kajti takšne omejitve določa Ustava, ki jo hočem brezpogojno spoštovati.

Želim pa v Sloveniji ustvariti odprto in tolerantno vzdušje, ki bo odpravilo nepotrebne napetosti, politično prepirljivost in zdraharstvo, ki bo slovensko družbo usmerilo k toleranci, ustvarjalnosti in enakopravnosti za vse. Pa tudi ozračje za povezanost slovenskih ljudi vsega sveta.

Moje poklicne izkušnje so doma v pravosodju. Delam kot vrhovna državna tožilka, v vladi dr. Andreja Bajuka pa sem vodila ministrstvo za pravosodje. Pravo je področje, kjer se soočajo in celo spopadajo interesi državljanov, seveda pa pogosto tudi interesi političnih in gospodarskih skupin. Zato iz svojih izkušenj dobro vem, kaj je pravna država, oziroma, kaj bi morala biti, dobro vem, kje se križata skupno dobro, blagor republike in njenih državljanov s tistimi posamezniki ali skupinami, ki uresničitvi teh visokih ciljev zaradi svojih interesov nasprotujejo. Svoje izkušnje in svoje znanje želim ponuditi državljanom, želim pomagati ustvariti razmere, v katerih se bomo vsi počutili enakopravne in varne.

Prepričana sem, dragi rojaki po svetu, da si tudi Vi želite Slovenijo, v kateri se bo spoštovalo zakone in bo v njej cvetelo gospodarstvo, kjer bomo imeli odlično šolstvo in znanost, kjer bo slovenska kultura plodno žarišče našega skupnega življenja, prepričana sem, da se boste radi vračali v Slovenijo enakopravnih, strpnih in zadovoljnih ljudi. Takšna Slovenija bo tudi veliko bolj privlačna za gospodarske in kulturne

povezave z našimi rojaki, ki živijo zunaj meja naše države.

Slovenija v teh letih ni dovolj poskrbela za plodne in privlačne stike s Slovenci po svetu. V slovensko družbeno zavest, še zlasti pa v zavest ljudi, ki politično odločajo, še ni dovolj prodrla vednost o tem, kolikšna je Vaša navezanost na domovino. Nihče ne živi v praznem prostoru, slehernega človeka določajo jezik, pokrajina, tradicija, vera in soljudje. In medtem, ko je nam v Sloveniji to nekaj samoumevnega, je za Vas slovenstvo nekaj, kar se mora sredi naporov vsakdanjega življenja še dodatno potrjevati.

V Sloveniji nas ni malo, ki cenimo in globoko spoštujemo Vašo zvestobo naši skupni kulturi in skupni domovini.

Veliko pa še moramo storiti, da bodo ti stiki plodnejši in v gospodarskem in kulturnem prežemanju tudi učinkoviti. Preseči moramo naše delitve, ki jih je prineslo razburkano 20. stoletje in Slovenijo iz političnih in ekonomskih razlogov razdelilo na matično, zamejsko in zdonsko, kakor nekateri takšno stanje poimenujejo. Dobro vem, da je Slovenija povsod tam, kjer živite Slovenci in ohranjate naš jezik, kulturo in običaje. In da čutijo do Slovenije simpatije tudi tisti potomci naših rojakov po svetu, ki so izgubili jezik, a so ohranili zanimanje in ljubezen do domovine svojih prednikov. Prizadevala si bom, da bo na skupen kulturni prostor postal

resničnost in da se bodo razvile tudi konkretne oblike gospodarskega in znanstvenega sodelovanja med matično domovino in našimi ljudmi po svetu.

Slovenija mora postati za vse svoje državljane, pa tudi za tiste, ki to niso, pa se čutijo z njo povezane, skupna domovina. In to ne glede na to, kje živijo, kakšni so njihovi nazori in politična prepričanja. Na začetku 21. stoletja je prišel čas, ko moramo prenehati z delovanjem proti nekomu ali nečemu, kakor smo to počeli v nemirnem stoletju, ki je mnoge naše ljudi zaradi ekonomskih ali političnih vzrokov prisililo, da so zapustili svoja domovanja. Čas je, da začnemo vsi skupaj delovati za nekaj. To pa je naš skupni slovenski dom.

Želim si, da Slovenci na tujem svoje domovine ne bi več videli kot dežele delitev, razhajanj in preprirov, pač pa kot domovino, dobro za vse. Da bi vsakič, ko bi pomislili nanjo, to storili z mislijo Ivana Cankarja: "Domovina, ti si kakor zdravje".

Vaša Barbara Brezigar"

Pismo iz Kanade: odgovor dr. Brezigarjevi in njen pogled na Slovence po svetu

Vladimir Urbanc - Montreal

Spoštovana dr. Brezigarjeva, lepe in spodbudne so bile vaše besede Slovincem po svetu.

Že dolgo let živim v Kanadi in dobro poznam pred, med in povojno Slovenijo, ki sem jo zapustil leta 1952 legalno, s potnim listom kot študent, da se malo razgledam po svetu.

Kot tak se nimam ne za izseljenca, ne za zdomca ali političnega ali ekonomskega emigranta, ampak za slovenskega državljana, ki živi v tujini in se živo zanimam, kaj se dogaja v moji (ne stari) domovini.

Vaše besede in misli, spoštovana dr. Brezigarjeva, so sicer plemenite in spodbudne za vse Slovence, ki živijo po svetu, vendar po mojih izkušnjah bodo ostale le take na papirju; to so želje, ki se ne bodo uresničile, čeprav ne dvomim v iskrenosti vašega sporočila Slovencem po svetu. Ob tem se vprašam, zakaj ste se ravno sedaj, kot kandidatka za mesto predsednice Republike Slovenije, spomnili na nas Slovence po svetu? Morda bi si v tem aktu zagotovili glasove od Slovencev po svetu?

O tem bi komentiral, da Slovenci po svetu ne predstavljamo nobene politične moči, da bi z našimi (malo številnimi) glasovi doprinesli zmago kakemu političnemu kandidatu na slovenskih volitvah, bodisi na volitvah predsednika Slovenije ali v državnozborskih volitvah. Statistika govori o tem nazorno, saj je bilo na državnozborskih volitvah leta 2000 oddano samo okoli dva tisoč glasov slovenskih državljanov, ki živijo v tujini, to pa je tako neznatna številka, da niti za odstotek ne more spremeniti glasovanje v Republiki Sloveniji. Dovolite, da vam v "nut shell" opišem, kaj se je dogajalo med Republiko Slovenijo vsem Slovencem po svetu po letu 1991.

Glavni akter slovenske politične palete v zadnjih enajstih letih je bila Drnovškova Liberalna demokracija, ki pa ni hotela imeti nobenega prisrčnega ali konstruktivnega dialoga s Slovenci po svetu; morda so ob tem (zgrešeno) mislili, da živi po svetu samo slovenska desnica? Tako so delo Republike Slovenije prepustili, prvo Peterletovi Krščanski demokraciji, sedaj Novi Sloveniji, ki pa so se posvetili samo desnemu krilu Slovencev po svetu, posebno tistim iz Argentine. V tem je bilo njihovo delo v strankarskem priokusu hudo krivično do drugih

Slovencev po svetu, ki niso v taboru Krščanske demokracije, do predvojnih liberalcev v duhu sokolovstva.

Tudi od strani Krščanske demokracije je bilo veliko lepih besed in želja, bolj malo konkretnega, lahko bi rekel za Republiko Slovenijo škodljivega, posebno v kratki Bajukovi vladi, ki je bila za Slovenijo destruktivna.

Zadnjih enajst let je bilo slišati vedno isto parolo: Slovenci v tujini - ohranite slovenski jezik, slovensko kulturo, ostanite pa kar tam, kjer ste. Veliko je bilo gostovanj slovenske folklore, pevskih zborov, bolj malo kaj konstruktivnega v ekonomskem pomenu. Se bo v bodoče kaj spremenilo?

Na to morate poiskati odgovor v Sloveniji.

Navedel bi nekaj ključnih postavk, ki bi se jim morala posvetiti Slovenija v delu za vse Slovence na tujem:

- 1) Vrnitev nacionaliziranega premoženja; slovenski birokratski sistem bi moral biti v tem pogledu bolj prijazen do Slovencev po svetu v njihovih legitimnih zahtevah.
- 2) Sedanji zakon o slovenskem državljanstvu je hudo krivičen do vseh Slovencev po svetu, moto je jasen, da se tako ne vrača nacionalizirano premoženje Slovencem po svetu.
- 3) Takoj na pomoč mladim argentinskim slovenskim družinam, ki bi se hotele vrniti v Slovenijo.
- 4) Ker je povojna politična in ekonomska slovenska emigracija že hudo ostarela, naj bi bilo delo Slovenije v bodoče osredotočeno na drugo in tretjo generacijo Slovencev po svetu, šolano in

bogato, in to predvsem v ekonomskem sodelovanju. Vsem slovenskim diplomatskim izpostavam v tujini, kjer živi večje število Slovencev, imenovati ekonomske svetnike, ki bi se povezali s Slovenijo, uspešnimi poslovneži, da bi kaj skupnega pričeli v obojestransko korist. Gospodarska zbornica v Sloveniji do danes še ni odkrila potenciala slovenskega kapitala v tujini (slovenskih poslovnežev v tujini).

Špoštovana dr. Brezigarjeva, v vaši predvolilni kampanji vam želim uspeha in v kolikor bi vam uspelo, da se zavihtite na stol predsednice Republike Slovenije, da bi potem nadaljevali in tudi konkretizirali vaše lepe želje Slovencem po svetu.

Pripis uredništva Ljubljanskih novic:

Pogleda našega rednega bralca g. Vladimira Urbanca nismo dopolnjevali, opravili smo le

lektorsko korekcijo. Za vse tiste, ki boste prebirali njegov pogled, pa naj zapišemo, da se gospod Urbanec v svojem članku seveda sklicuje na elektronsko pismo predsedniške kandidatke dr. Brezigarjeve - mimogrede naj zapišemo, da je uspela zbrati potrebno število pet tisoč podpisov podpore za svojo kandidaturo, kar je pogoj za to, da lahko sedaj trdi, da je predsedniška kandidatka ki smo ga objavili z naslovom »Predsedniška kandidatka dr. Brezigarjeva svoje poglede Slovencev po svetu sporoča kot po e-pošti« dne 16. septembra 2002.

Ne želimo nikomur pihati na dušo, vendar je resnica resnično ta, da se slovenski politiki spomnijo Slovencev »z glasom« takrat, ko jih potrebujejo, drugače pa jim je že dovolj, da pošljejo med Slovence v »Vse Slovenije« kulturnike in zabavljače.

"Lipov list": elektronsko stičišče Slovencev na Švedskem

Ivan Dolenc - Toronto

Naši izseljenci na švedskem imajo že lep čas nekaj, kar bi nujno potrebovali tudi naši rojaki v Severni Ameriki in še kje drugje.

Svoje velike medsebojne geografske razdalje so premostili s pomočjo interneta in si ustanovili elektronsko poštno mrežo, ki jih povezuje in obenem omogoča vsakemu vpisanemu članu elektronski pogovor z drugimi dopisniki od koder koli.

Največ pošte prihaja seveda iz Švedskih krajev, sodelujoči se poslužujejo slovenskega in švedskega jezika, sicer pa se lahko priključi tej novodobni mreži vsakdo, ki to želi in ki ima kaj koristnega povedati v prid slovenskih izseljencev, slovenske kulture in slovenstva. To svojo imenitno iznajdbo so naši rojaki na Švedskem

poimenovali "Lipov list", deluje pa prav enostavno.

Na naslovu www.omnibus.se/lipovlist (neposredna povezava je objavljena na koncu članka) najdejo za interesirani vsa potrebna pojasnila. Tam je pod naslovom "Slovensk diskussionslista / LIPOV LIST / Poštna lista za nas, ki živimo na švedskem" objavljen priročen informativni uvodnik z jasnim navodilom, kako vse skupaj deluje in kaj vse lahko pisci oz. bralci pričakujejo od tega svojega povezovalnega stičišča. Besedilo - izšlo je paralelno v slovenščini in švedščini - je podpisal naš rojak Franko Luin iz Stockholma, ki je tudi ustanovitelj in tehnična glava celotnega projekta. Njegovo vabilo prenašamo za tukajšnje bralce "Vseh Slovenij" kakopak samo v slovenščini:

"LIPOVLIST" je elektronska poštna lista za kramljanje, pismeno, seveda, med Slovenci in Slovenkami na švedskem ter s Švedi, ki jih zanima slovenstvo. Lipov list in lipa sta simbol slovenstva: obenem je lipov list besedna igra z angleškim mailing list, kar LIPOVLIST pravzaprav je. Pod lipo so se v starih časih naši praočetje družili in radi kramljali. Kot spomin na to še vedno stojijo košate lipe sredi vasi ali pred cerkvami. Povsod na Slovenskem pa se tudi najdejo gostilne z imenom Pod lipo. V teh se Slovenci še vedno družijo in pogovarjajo o tem in onem. Zato se nam zdi ime LIPOVLIST primerno za to listo. Ker računamo, da bodo s prispevki sodelovali tako Slovenci kot Švedi (ter seveda Slovenke in Švedinje), sta oba jezika, tako slovenski kot Švedski, dobrodošla. Kako deluje LIPOVLIST? Listi se pridružiš tako, da napišeš (na zgornjem naslovu) svoje ime in elektronski naslov in klikne na "Pošlji". Takoj za tem lahko začneš tudi sam pisati in odgovarjati na prispevke drugih. Svoje prispevke naslovi na naslov lipovlist@omnibus.se, tako se bodo avtomatično razposlali vsem naročnikom, tudi tebi.

Ko ne boš več hotel dobivati prispevkov začasno ali za stalno, obišči to stran, napiši svoje ime in elektronski naslov (glej, da napišeš natančno tako, kot si se registriral) in klikni na "Pošlji". Na isti način lahko spremeniš svoj elektronski naslov, kamor naj bi dobival sporočila.

O čem naj se pogovarjamo?

Pravzaprav o vsem. Le to moramo imeti v mislih, da nihče ne cenzurira tega, kar pišemo. Zato olika zahteva, da dobro premislimo, preden kaj napišemo. Lahko se namreč zgodi, da postanejo razprave prevroče, tega pa ne bi radi, kajne? Tu lahko iščemo odgovor na vprašanja, ki jim sami nismo kos. Nekje se morda najde kdo, ki nam lahko pomaga. Druga možnost je, da informiramo drug drugega o različnih

priveditvah, prijetnih dogodkih, tehničnih pripomočkov, problemih z računalniki in slovenskimi črkami, in tako naprej... Ali pa kar tako kramljamo, kot so to delali naši praočetje pod lipami, in kot to še delajo naši rojaki Pod lipami, tistimi s streho.

Tako. Toliko smo zaenkrat sami zvedeli o tem nadvse posrečenem komunikacijskem podvigu Slovencev na Švedskem, lahko pa pričakujemo, da nam bodo sčasoma o tem svojem medijskem uspehu povedali še kaj več tisti, ki se tam redno udeležujejo tega dobronamernega in vsestransko koristnega dialoga. Zlahka si predstavljamo, kako dragocena bi bila takšna elektronska povezava med slovenskimi skupnostmi in posamezniki na primer v Kanadi in Združenih državah Amerike, kjer so - tako kot na Švedskem - prostorne in miselne razdalje med nami velike, včasih kar gromozanske, nikakor pa ne nepremostljive. Trezen in kulturn pogovor, ki bi stekel v takšni elektronski "javni govorilnici" po zgledu slovenskih izseljencev na Švedskem, bi mogoče pokopal marsikatero "bojno sekiro", in če nič drugega, vsaj omogočil kolikor toliko zmerno in odprto razpravo o vprašanih, ki se tičejo vseh treh Slovenij. Pri tem bi bilo vredno pomisliti tudi na morebitno prednost tovrstnih izmenjav, ki bi v severni Ameriki potekale tudi v angleščini, za promocijo Slovenije in njenih ljudi med drugimi Kanadčani in Američani.

Ne vem, če so se na elektronskem omrežju Lipovega lista že kdaj oglasili uradni predstavniki Republike Slovenije in se tudi na ta način povezali z našimi tamkajšnjimi izseljenci. Mogoče so se - če pa se še niso, bi veljalo reči, da je tudi zanje napočil čas internetnih kontaktov z našimi ljudmi po svetu. Navsezadnje je s tem tudi tako, da imajo svoje službe v uradih za izseljence ('zamejce' in 'zdomce') samo zato, ker je nas drugih še vedno toliko in toliko vsepovsod v svetu izven meja naše matične domovine, ne pa narobe.

To malenkost omenjam, ker imam občutek, da odgovorni v Republiki Sloveniji niso prav nič na tekočem z dogajanjem v naši, tretji Sloveniji. Mogoče je celo, da bi jih spraval v hudo zadrego, če bi jih vprašal, ali imajo še kaj pripravljenih komentarjev / odgovorov na vprašanja, ki jih zbiramo iz meseca v mesec v naši tukajšnji rubriki za izseljence, zamejce in (nič!) prispevke naših prijateljev v RS. Nas sploh berejo? Sodeč po njihovem dosedanjem odmevu na naš dobronamerni medijski pogovor v tej rubriki, ki je enak ničli, bi rekel, da naših objav še niso opazili.

Upam, da je vse drugače s Švedskim Lipovim listom, kjer sem pred nekaj dnevi prebral zanimivo vabilo, naslovljeno na kulturne ustvarjalce v RS, ki ga slovenski uradi za izseljence nikakor ne bi smeli prezreti oziroma "pozabiti" opozoriti nanj vso slovensko kulturno javnost.

O tem nam bo na tem mestu kmalu povedal nekaj več naš rojak Franko Luin iz Stockholma.

Pripis k članku, Janez Temlin odgovorni urednik Ljubljanski novic

Ob prispevku o tej zanimivi ideji in rešitvi Slovencev na Švedskem nisem mogel mimo, da tudi sam ne dodam svoj pogled o tej komunikaciji med Slovenci po svetu. Kot večkrat doslej, se oglasim tokrat, ko me vzpodbudi mag. Ivan Dolenc, ki zna poiskati, kaj naši rojaki delajo po svetu in kaj je tisto kar bi jih lahko povežalo. Seveda pa moja pohvala velja tudi vsem ostalim dosedanjim brez honorarja sodelujočim sodelavcem v naši skupni rubriki "VSE SLOVENIJE."

Kot znano rubrika Ljubljanskih novic "VSE SLOVENIJE" omogoča objavo pogledov razmišljanj in predstavitev dogodkov iz okolij kjer sedaj

domujejo Slovenci razpršeni po svetu. To je bil in je namen rubrika "VSE SLOVENIJE" Skratka, osnova, da se Slovenci povežemo.

Našo idejo in dosednji skupni trud pa žal ne opazijo v udobnih foteljih sedeči vladni birokrati, ki jih slovenski davkoplačevalci plačujejo zato, da bi naše rojake povežali, jim dajali vzpodbude in ideje kako se seznaniti z dogodki iz domovine in dogodki ki se dogajajo v sedanjih domovinah naših rojakov.

Upam, da bomo slej kot prej raztrgane vezi Slovenci znali povezati tudi s pomočjo novih tehnologij, ki to omogočajo brez posebno velikih stroškov. Zato tudi s strani našega uredništva vse čestitke za idejo o povezovanju Švedskih Slovencev in njihovih prijateljev.

Naj ob tem svojem dodatku omenim, da vam spoštovani Slovenci v uredništvu Ljubljanskih novic pripravljamo za povezovanje poseben in enostaven komunikacijski produkt, ki ga bomo za javnost odprli prihodnji četrtek, 19. septembra. Presenečeni boste!

Zato vas že danes vabim, da si navedenega dne še posebej podrobno ogledate našo predvsem pa vašo rubriko "VSE SLOVENIJE". Dobimo se pod slovensko lipo, Švedska je že zasedena.

Pripis uredništva Glasila

Naj dodam k zgornji komunikacijski ideji tudi naše soglasje in čestitke Ljubljanskim novicam za njihove napredke v tej smeri. Zanima nas, kdaj se bodo tudi ostali slovenski mediji in institucije začeli odzivati željam in potrebam Slovencev v diaspori. Zaenkrat imamo dovolj pristranskih in samohvalnih arhivov, potrebujemo pa so stičišča sedanjosti in vizijo prihodnosti za povezavo in dobrobit »Vseh Slovenij«.

Koncem avgusta je radio 'Ognjišče' priredilo v Mozirskem gaju izredno uspešen mladinski koncert, katerega sta z besedami smiselno in strokovno povezovala nam znana Ida Baš in Franci Trstenjak. Ta enkratni enourni koncert lahko slišite preko spletne strani 'Radio Ognjišče' s tem, da pod 'Zanimivo' kliknete na 'Koncert Roža skrivnostna'.

Slovenski Frančiškani v ZDA so v začetku septembra praznovali 90. obletnico svojega obstoja v Lemontu pri Chicagu, Illinois. Proslave so se udeležili med drugimi provincial slovenskih Frančiskanov Stane Zorn, pomožni škof iz Chicaga John Gorman, generalni konzul RS iz Clevelanda Tone Gogala, predstavnik države Illinois Jim Ryan in poslanec Nove Slovenije Jože Bernik.

Približno ob istem času je Ljubljana praznovala tristo-letnico prihoda Uršulink, ki so preko treh stoletij znatno pripomogle k izboljšanju slovenskega šolstva in kulturne izobrazbe slovenskih deklet. Ob tem jubileju so uršulinke tudi izdale zbornik pod naslovom: »Tristo let ljubljanskih Uršulink«.

'Fakulteta za organizacijske vede' (FOV 'Business administration') iz Kranja sporoča, da bo v bodoče tesneje povezana z znano kanadsko »University of Western, Ontario«. To zagotavlja pogodbo o izmenjavi študentov, ki sta jo podpisala dekan FVO dr. Jože Florjančič in dr. Brian Timney, dekan omenjene kanadske univerze, kjer študira veliko otrok kanadskih Slovencev. Zato ima ta izmenjava študentov toliko večji pomen.

Letalec, alpinist in fotograf Matevž Lenarčič se je 3. septembra razočaran vrnil s potniškim letalom v Slovenijo po neuspelem poskusu, da bi

z ultra-lahkim letalom preletel »around the world in 80 days«. Podvig, ki ga je začel že 29. maja letos, je bil obsojen na propad, ko je moral v Rusiji čakati na dovoljenje 40 dni. V Kanadi pa mu v Ottawi tudi niso dovolili letenja preko Atlantika. Kljub birokratskim problemom je bil s poletom zadovoljen, saj je letenje samo šlo hitreje, kot je pričakoval - v 30. dneh je prepotoval tri četrtine daljave.

4. septembra je zagrebški dnevnik 'Jutranji list' poročal, da so po nedavnem umoru treh članov slovenske družine Rakič v Rovinju »odkrili podzemne zveze v območju nekdanje Jugoslavije, ki naj jo vodi srbsko-črnogorska mafija«.

Slovenski veleposlanik pri Svetem sedežu, Ludvik Toplak, je papežu Janezu Pavlu II. v njegovi poletni rezidenci v Castel Gondolfu izročil poverilna pisma. Papež mu je zaželel dobrodošlico in izrazil popolno podporo Vatikanu članstvu Slovenije v EU.

5. septembra je predsednica SIM mag. Milica Treble-Štolf, ob priliki 35-letnice obstoja društva Lipa Park v St. Catharines, podelila v prostorih konzulata RS v Mississaugi SIM-ova priznanja »za dolgoletno predano delo na področju ohranjanja slovenske kulture in jezika v Kanadi« družinama Francke Seljak in Cirila Sorška ter predstavnikom radia 'Glas kanadskih Slovencev', dr. Tonetu Kačniku, Mariji Jevnišek in mag. Ivanu Dolencu. Priznanje je dobil tudi odsotni Slovenec iz Montreala Vladimir Urbanc, ki je priznanje dvignil kasneje na veleposlaništvu RS v Ottawi, ob priliki formalne kanadske akreditacije nove veleposlanice RS Veronike Stabej.

7. septembra se je dobrodošla veleposlanica Veronika Stabej ob obisku Toronta tudi na kratko sestala z desetimi predstavniki lokalnih

slovenskih organizacij, institucij in medijev. Razgovor je bil neformalen in potekal predvsem o močnem medsebojnem sodelovanju v dobrobit slovenske skupnosti v Kanadi.

Ljubljanska mestna občina je na tretjem razpisu prejela tri ponudbe za tirno vzpenjačo na Ljubljanski grad. Začela naj bi obratovati junija 2003, spodnja postaja naj bi bila na Krekovem trgu, zmožljivost pa je 500 oseb na uro. Zastekljena kabina vzpenjače lahko naenkrat prepelje 30 oseb.

8. septembra je društvo Tabor v Midlandu, Ontario, ponovno priredilo letno komemoracijo žrtev revolucije in povojnega pokolja. Govornika sta bila ravnatelj mariborske katoliške gimnazije in predsednik Slomškove ustanove, dr. Ivan Stuhec ter dr. Peter Urbanc. Sodelovala sta pevska zboru obeh torontskih župnij in Anica Resnik z deklamacijo. Sledil je križev pot s popoldansko sveto mašo.

UNEP je poročal 9. septembra, da se naravno domovanje opic globalno uničuje s krčenjem gozdov. Od dveh milijonov šimpanzov pred 100 leti, je danes le 200.000. Uničili so tudi skoraj vse gorile, ostalo jih je samo še nekaj tisoč v Ruandi, Ugandi in Kongu. Kasneje je UNEP dodal tudi redke tibetanske kamele in delfine iz reke Ganges na najvišjo zaščitno listo, ki naj bi bili redkejši od panda medvedov.

V strahu pred steklino nameravajo v Teheranu ubiti vse mačke. V iranski prestolnici je več deset tisoč mačk, večina jih je bolnih in sestradanih. Po islamskih zakonih so mačke in psi nečiste živali, zato psov njihovi lastniki tudi ne smejo peljati v park.

Za boljše počutje ljudi s stresom zadostuje le nekaj minut ukvarjanja z domačim »ljubljenčkom«. Mačke in psi so pri »razgradnji« stresa bolj učinkoviti kot pogovor z najboljšo

prijateljico ali zakonskim partnerjem, poročajo najnovejše študije.

Iz Južnoafriške republike in Bocvane bodo v Angolo odpeljali 200 slonov, leopardov, antilop in drugih divjih živali, da bi tako oživili živalstvo v Angoli, ki je bila opustošena po skoraj tri desetletja trajajoči državni vojni. Preselili jih bodo po morju v veliki vojni ladji, kar naj bi trajalo tri dni. Operacija pa se imenuje »Noetova barka«.

Na haaškem sodišču je bil 10. septembra kot zadnja priča zaslišan bivši kanadski oficir Philip Coe, ki je izrazil prepričanje, da Milošević nedvomno nosi odgovornost za ravnanje srbskih sil, ki so leta 1999 morale in ropale po Kosovu.

Iz Džakarte poročajo, da so stotine sestradanih opic v zahodu indonezijskega otoka Jave vdrle v nasade banan in požrle oziroma uničile tone banan ter s tem lastnikom plantaž povzročile ogromno škode. Opice so bile pregnane zaradi krčenja tropskih gozdov, ki so bili njihovo naravno okolje in prebivališče.

Ob prvi obletnici terorističnih napadov na New York in Washington so v večerni loteriji v New Yorku naključno izžrebali številke 9-1-1. Za Američane je ta kombinacija sinonim in simbol za teroristične napade minulega leta. 14.898 izžrebanih si je delilo skoraj pet milijonov ameriških dolarjev...

Ko so ob obletnici terorističnega napada vprašali ameriškega generala Normana Schwarzkopfa, ali obstoji možnost, da bi odpustili teroristom, je na kratko odgovoril: »Odpušcanje je odgovornost Boga, naša vloga pa je pospešiti njihovo srečanje z Njim.«

12. septembra je časopis Houston Chronicle iz Texasa objavil, da se bo Neil Bush, 46-letni brat ameriškega predsednika po 22. letih zakona ločil

od svoje žene Sharon. Kot razlog je navedel 'nesoglasje in konflikt osebnosti'. Imata tri otroke, najstarejša je 18.

Že dolgo se širijo govorice, da sta si rdečelasi James Hewitt, najbolj znani ljubimec princeze Diane, in njen mlajši sin, rdečelasi princ Harry »v sorodu«. Hewitt pa to zanika, saj je njemu podoben princ Harry že hodil, ko sta se z Diano prvič srečala. Njegov perstan podarjen Diani so našli v hiši njenega butlerja Paula Burrella, ki je obtožen kraje preko 300 predmetov iz njene rezidence.

13. septembra se je provinca Katalonija simbolično osamosvojila od Španije. Pokrajinska vlada v Barceloni je spremenila končnico svojega naslova na internetu. Končnico »es«, kar je internetna končnica za Španijo, je spremenila v ».net«

Jamaica se je odločila, da bo pozabila svojo kolonialno zgodovino. Ne bo več prisegala britanski kraljici Elizabeti II ampak sama sebi. Vendar bo pa ta karibski otok ostal član britanskega Commonwealtha.

14. septembra je slovenska vlada izdala sledečo izjavo: »Podobno kot ob prejšnjih predsedniških volitvah leta 1997 bodo tudi letos pripravili volišča na diplomatsko-konzularnih predstavništvih Slovenije. Novega predsednika bodo lahko Slovenci, ki stalno živijo v tujini, volili na 34 voliščih« kar »pomeni dodatno možnost, za katero se lahko poleg volitev po pošti odločijo Slovenci v diaspori.«

V nizozemskem mestu Alphen aan den Rijn so 15. septembra preko »Entente Florale 2002« podelili srebrni plaketi mestu Ptuj in Kostanjevici na Krki, ob njeni 750-letnici (tudi znana kot slovenske Benetke) in ju proglasili za pomembna starodavna mesta v Evropi.

V Ljubljani so isti dan začeli z akcijo zbiranja podpisov v podporo k večji odgovornosti pri reševanju zastrupljenosti ljubljanske podtalnice s pesticidi. Poslana je bila predsednikom RS, vlade in DZ, ministrom za zdravje, okolje, kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, varuhu človekovih pravic, županji Ljubljane, ter vsem zavodom in ustanovam, ki jih to zadeva.

Moskovski patriarhat je 18. septembra odločno zanimal napovedi o srečanju patriarha ruske pravoslavne cerkve Alekseja II in poglavarja rimsko-katoliške cerkve papeža Janeza Pavla II v Sloveniji. Tako srečanje je predlagal dr. Janez Drnovšek med svojim zadnjim obiskom v Moskvi.

Ameriški predsednik George Bush naj bi bil v krvnem sorodstvu s princem Williamom, za katerega se pričakuje, da bo nasledil sedanjo vladajočo kraljico Elizabeto II. Skupen pa naj bi jima bil prednik iz 15. stoletja iz Northampshira po imenu Spencer, tako kot mati princa Williama, princesa Diana.

Okoli 400.000 ljudi iz vseh delov Velike Britanije je prišlo protestirati v center Londona proti novi zakonodaji, ki naj bi med drugim prepovedala tradicionalni barbarski lov na lisice. »Lovci« jih na konjih preganjajo, dokler njihovi lovski psi izčrpane lisice žive raztrgajo. Celo princ Charles je baje izjavil, če bo sedanji vladi uspelo prepovedati 'foxhunting', bo zapustil Veliko Britanijo in se bo v tujini predal smučanju.

Reuter poroča, da bo Vatikan že naslednje leto proglasil Mater Terezo iz Kalkute za blaženo, kar je zadnji korak pred svetništvom.

Prvi ruski lepotici, ki je bila izbrana 29. maja za »Miss Universe«, Oksani Fedorovi so odvzeli njen častni naziv, ker ni izpolnjevala svojih obveznosti. To se je zgodilo prvič v 52-letni zgodovini te ustanove. Zamenjala jo je 'Miss Panama', Justina Pasek. Fedorova, ki je policijski

oficir v Petrogradu, pa je izjavila, da so zanjo kariera in univerzitetni študiji bolj važni.

Italijanska policija je zaradi kraje antičnih amfor iz tretjega stoletja pred našim štetjem aretirala pri otoku Lipari štiri Nemce. Pri kraji ob razbitinah staroveške ladje so jim služile miniaturne podmornice.

Okoljevarstvena organizacija »Greenpeace« je obtožila NATO za pogin 16. kitov pri Kanarskih otokih zaradi uporabe visokih frekvenc med pomorskimi vajami, kar pa zanika španski obrambni minister.

Dr. Barbara Brezigar je 27. septembra uradno vložila svojo kandidaturo za predsednico Republike Slovenije. Zbrala je rekordno število podpisov: 17.852. Ostali neuradni kandidati pa so: France Arhar, Anton Bebler, France Bučar, Jure Cekuta, Gorazd Drevenšek, Janez Drnovšek, Štefan Hudobnik, Zmago Jelinčič, Joško Joras, Lev Kreft, Marko Kožar, Dušan Mihajlovič, Tomaž Rozman, Stane Sevcnikar in Blaž Svetek.

Ljubljanska opera je 27. septembra, ob svoji 110-letnici odprla novo sezono z dvema operama: »V vodnjaku« češkega skladatelja Vilema Blodka ter »Glumači« Ruggierija Leoncavalla.

Koncem septembra je v Toronto dospela delegacija slovenskih podjetnikov in članov Slovenske Gospodarske Zbornice. Kot pričakovano smo zvedeli, da Slovenija v glavnem trguje z evropskimi državami in Kanada je šele na 30. mestu. Obiskali so tudi Ottawo in Montreal, v francoski provinci Quebec, kjer pričakujejo znatno povečati svoj delež s pomočjo nove dvojezične veleposlanice Veronike Stabej.

Milošević na haaškem sodišču trdi v svoji samoobrambi, da je delal za mir na Balkanu in da je bila Srebrenica zarota proti Srbom, ki jo je

mednarodna skupnost potrebovala za izgovor za napad na Srbe. Zanikal je, da je bil odgovoren za pobijanje 8000 muslimanov in dolži francoske in nizozemske vojake, da niso preprečili pomor.

Nekdanja predsednica bosanskih Srbov Biljana Plavšič je na haaškem sodišču za vojne zločine nepričakovano spremenila svoj zagovor in priznala krivdo zločinov proti človeštvu. Sumijo, da je to storila v zameno za pričanje proti Radovanu Karadžiću in tudi Slobodanu Miloševiću. Njen odvetnik to zanika in trdi, da je s tem samo izrazila svoje brezpogojno obžalovanje in želi ponuditi nekaj zadoščenja nedolžnim žrtvam.

Hrvaška vlada pa se je odločila, da bo vztrajala pri sodelovanju s haaškim sodiščem, čeprav bo obtožnico proti generalu Janku Bobetku (glede 'Medački Džep' pomora ujetih in ranjenih srbskih vojakov ter civilistov leta 1993) izpodbijala po zakoniti poti.

Dr. Janez Drnovšek je koncem septembra med obiskom Irske v Dublinu tudi odprl slovensko veleposlaništvo, kjer je sedaj veleposlanica njena ekscelenca Drnovškova sestra Helena Drnovšek-Zorko, bivša diplomatka v Avstraliji.

Prvi teden v oktobru je koprsko pristanišče zapustila ameriška bojna ladja USS Tortuga, par dni kasneje pa je priplula v slovenske teritorialne vode USS Saturn. Slovensko obrambno ministrstvo ni poročalo namen njunih obiskov.

Po mnenju inštituta 'Economist Institute' je Slovenija ena od najmanj tveganih držav za investiranje. Je na šestem mestu, pred njo so samo Singapur, Nemčija, ZDA, Hong Kong in Čile. Kitajska je šele na 35. mestu, Rusija na 47. in Argentina pa na 60. mestu.

Naravne blondinke bodo vsaj po eni znanstveni raziskavi izumrle v naslednjih 200

letih. Razlog zato so geni, ker obstoj blondincev in blondink zahteva, da sta oba starša naravna blondinca. Če je en temnolas, njegov gen premaga drugega. Po šalah sodeč izumrtje plavolask ne bo škodilo inteligenci človeškega rodu.

V nedeljo 6. oktobra, je na Teharjih pri Celju potekala tradicionalna slovesnost v spomin na teharške žrtve. Govornik Jernej Pavlin, predsednik Mlade Slovenije, je v svojem govoru poudaril, da slovenska vlada na pragu vstopa Evropsko Unijo in NATO še vedno ni dostojno počastila spomina na tiste, ki so umrli kot žrtve komunističnega nasilja. *»Kljub formalnemu prizadevanju za članstvo v EU in zvezi NATO ter prizadevanju za načela demokracije in strpnosti, država še vedno ni obsodila zločinov, ki so jih izvajali nosilci revolucije nad slovenskim narodom pod pretvezo osvobodilnega boja«*. Po njegovem mnenju obstaja velik razkorak med tem, kar slovenska vlada želi doseči na poti v evropsko skupnost, in tem, kar počne doma.

8. oktobra so se vodilni predstavniki Parlamentarne skupščine zveze NATO izrekli za širitev zaveznitva in s tem stabilnost Evrope. Zato PS NATO priporoča vabilo sedmim državam na praškem vrhu NATO. Te države so: Estonija, Latvija, Litva, Bolgarija, Romunija, Slovaška in Slovenija. Deklaracija poudarja, da je sedem držav dokazalo napredek na poti v članstvo k zvezi NATO in sicer z izvedbo radikalnih reform doma, s podporo zavezniških operacij na Balkanu in prispevkom v boju proti terorizmu.

9. oktobra je Evropska komisija v Bruslju sprejela letna poročila o napredku kandidatke za članstvo in poročilo o širitvi. V njem je predlagano, da lahko vse kandidatske države, razen Bolgarije, Romunije in Turčije decembra letos končajo pogajanja in leta 2004 postanejo članice Evropske Unije. Komisija je potrdila, da je ustrezno pripravljenih deset držav kandidatke:

Poljska, Češka, Madžarska, Estonija, Ciper, Malta, Slovaška, Latvija, Litva in Slovenija.

Janez Janša je isti dan na novinarski konferenci pozdravil nedavno in skoraj soglasno sprejet zakon, ki postopoma ukinja splošno vojaško obveznost. Predsednik največje opozicijske stranke pa je bil bolj kritičen do *»nepotrebnih privilegijev«* visokih državnih funkcionarjev, ki stane davkoplačevalce letno stotine milijonov tolarjev. Sicer pa je predsednik SDS pozdravil kompromis, ki ga je EU ponudila ZDA glede Mednarodnega kazenskega sodišča v Haagu.

9. oktobra je predsednik vlade Janez Drnovšek končno in dokončno potrdil predsedniško kandidaturo. Ocenjuje namreč, da v sedanjih razmerah lahko kandidira, vendar pa je dodal, da pred volitvami ne namerava odstopiti z mesta predsednika vlade. Naslednji dan pa je bila Drnovškova kandidatura tudi uradno vložena.

9. oktobra je hrvaški sabor izglasoval zaupnico premieru Ivici Račanu glede sporazuma o meji s Slovenijo. Pri glasovanju niso bili navzoči poslanci HDZ v znak protesta, ker je hrvaška televizija prenehala s prenosom zasedanja.

Ob 82- obletnici koroškega plebiscita je slovenska konferenca posvetila osrednjo pozornost neuspehu pri reševanju vprašanja dvojezičnih krajevnih napisov in odnosu do slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem.

Sredi svoje zlate, jubilejne 12-dnevne ture Kanade, je kraljica Elizabeta II obiskala s princem Filipom Toronto. Tam so ji 9. oktobra vladni prvaki pripravili časten, vendar neformalen sprejem. Lokalni, predvsem anglosaksonski monarhisti so bili zelo navdušeni ob njenem prihodu, medtem ko se večina Kanadčanov ne strinja, da jo še vedno priznavamo kot kraljico Kanade. Po obisku atlantskih provinc se je 15.

oktobra z Ottawe vrnila domov.

Monaška 37-letna princesa Stephanie je prekinila svoj 20-letni molk o prometni nesreči, ko je leta 1982 umrla njena mati Grace Kelly, ki je bila takrat za volanom. Misli, da je mati po pomoti zamenjala pedal za zavoro s pedalom za plin. Stephanie je v zadnjem trenutku brezuspešno skušala z ročno zavoro ustaviti avto. Svoj molk je prekinila, da bi zaščitila svoje tri otroke pred medijskimi špekulacijami.

Ob polnoči 11. oktobra se je v Sloveniji začela volilna kampanja za letošnje predsedniške in lokalne volitve, ki bo trajala do 8. novembra,

ko bo opolnoči nastopil volilni molk. Okoli 1.6 milijona volilnih opravičencev bo lahko volilo 9 uradnih kandidatov v nedeljo 10. novembra letos.

Drnovškova vlada je 9. oktobra nepričakovano sprejela zakon o izvrševanju proračuna in ga po hitrem postopku takoj poslala v državni zbor. To je preprečilo Borutu Pahorju in njegovi delegaciji obisk Kanade in sodelovanje pri kanadski konferenci »Globalne organizacije parlamentarcev za boj proti korupciji«. Žal je bilo zato tudi odpovedano njihovo torontsko srečanje 12. oktobra v prostorih Generalnega konzulata Republike Slovenije s predstavniki tamkajšnje slovenske skupnosti.

“FINANCIAL TIMES” O ČARIH LJUBLJANE

8. septembra avtor Dominic O'Reilly pod naslovom "Dolg luksuzen konec tedna" opisuje lepote slovenske prestolnice. Ljubljana je predstavljena kot samozavestno in prefinjeno glavno mesto neodvisne Slovenije, ki navušeno pozdravlja svoje obiskovalce. Slovenijo pa opiše kot najboljšo in najlepšo turistično deželo bivše Jugoslavije, in svetovno znano po Julijskih Alpah in Bledu.

Avtor svojega dvo-stranskega članka predstavi Ljubljano kot novo Prago, vendar dodaja, da ta primerjava ni poštena. Čeprav je štirikrat manjša od Prage, Ljubljana je čistejša in varnejša pred poklicnimi tatovi in žeparji, ni poplavljalna s turisti in "nasilnimi in nepoštenimi" restavracijami in taksisti, ki so uspeli "pokvariti" češko prestolnico. Za nočno življenje predlaga petek zvečer z večerjo v PEN klubu, ki je znano zbirališče pisateljev in igralcev - tam tudi servirajo prvovrstne ribe. Za bolj domačo vzdušje pa priporoča gostilno "Pri Škofu" v Trnovem, kjer bodo deležni očarljive postrežbe. Za "slow food" prehrano pa naj poskusijo gostilno "As". Za ljubitelje kvalitetnih

slovenskih vin priporoča "Vinoteko Bradeško". Za posladek po večerji pa predlaga gostilno "Maček" ob Ljubljani.

Za sprehod pa priporoča park "Tivoli", kjer obiskovalec sploh nima občutka, da je v prestolnici, ampak nekje na podeželju. Ob koncu članka avtor še opiše glavne kulturne znamenitosti in večje zgodovinske dosežke mesta Ljubljane. Po njegovem je najbolj primeren čas za obisk v jeseni, ko mesto gosti mednarodni filmski festival in ko oživijo gledališča in koncertne dvorane.

Ted Kramolc: Gostilna "Pri Mačku", Ljubljana

MARTIN STREL PREPLAVAL NAJDALJŠO AMERIŠKO REKO MISSISSIPI

Slovenski maratonski plavalec, Martin Strel, je v 68 dneh, kot prvi na svetu preplaval 3797 km dolgo reko Mississippi. Preplaval je države Minnesota, Wisconsin, Iowa, Illinois, Missouri, Kentucky, Tennessee, Arkansas in Louisiana, kjer so ga na cilju 'Head of Passes' blizu New Orleansa 10. septembra pričakali med drugimi tudi veleposlanik RS v ZDA Davorin Kračan in predsednik organizacijskega odbora Jelko Kacin ter mnogo novinarjev. Nagajalo mu je vreme in nevarna reka, saj bi ga skoraj zadela strela in pogoltnil vrtinec. Nadaljeval je svoje potovanje - po suhem in po zraku - do New

Yorka. Tam se je s predsednikom Kučanom udeležil slovesne večerje, kjer so mu predstavniki mesta New York podelili priznanje za njegov dosežek. Kasneje ga je tudi sprejel generalni sekretar OZN, Kofi Annan. Utrujen se je vrnil v Slovenijo

14. septembra in se že pripravlja na nove podvige. Strel je pred tem že preplaval Donavo in ima tudi svetovni rekord v najdaljšem plavanju: 504 km je preplaval v 84.1 urah.

Martin Strel

ČEPLAKOVA BOLJŠA OD MOZAMBIČANKE IN V ITALIJI SPET PRVA

Evropska prvakinja in dvoranska svetovna rekorderka Jolanda Čeplak je sredi septembra na mitingu v japonski Jokohami zmagala v svoji disciplini, teku na 800 m. S časom 2:00.70 je bila Velenjčanka za 2.16 sekunde hitrejša od Mozambičanke.

Na mednarodnem mitingu v italijanskem Roveretu pa je koncem avgusta zmagala v teku na 1000 m. S časom 2:31.66 je Čeplakova postavila najboljši izid sezone hkrati pa je za

skoraj sedem sekund (2:38.21) popravila svoj slovenski rekord. Svetovni rekord v tej disciplini znaša 2:28.98 in je v lasti Rusinje Svetlane Masterkove.

20. septembra ji je v Madridu uspelo na 9. svetovnem pokalu v teku na 800 m zasesti tretje mesto. Premagali sta jo Mozambičanka s časom 1:58.60 in Španka Martinez s časom 1:59.24.

KATARINA SREBOTNIK - US OPEN

Slovenski teniški igralki Katarini Srebotnik z Američanom Bobom Bryanom na odprtem prvenstvu ZDA v mešanih dvojicah ni uspelo zmagati v finalu mešanih dvojicah.

Srebotnikova in Bob Bryan sta namreč izgubila z ameriško dvojico Lisa Raymond in Mike Bryan - brat Boba Bryana v dveh nizih s 6:7 (9) in 6:7 (1).

Kot kaže rezultat, je drugopostavljeni par na tem prestižnem tekmovanju uspel zmagati v podaljšanih igrah.

V prvi sta imela Katarina in njen partner le nesrečne roke, medtem ko sta bila v drugi podaljšani igri letošnja zmagovalca US Opna bolj prepričljiva. Že uvrstitev v finale je za Katarino zavidanja vreden uspeh, čeprav je res, da je bila danes priložnost, da si Velenjčanka zagotovi še en pokal na grand slamu, edinega doslej si je Srebotnikova priigrala leta 1999 na Roland Garrosa.

110,000 KILOMETROV SVOBODE

Boris Šuligoj

"Živela Slovenija". S temi besedami je ob prihodu v Piran navdušeno pozdravil Roman Kvaternik, kapitan "Horna", ki je pred dobrimi tremi leti začel več kot 110 tisoč kilometrov dolgo pot okoli sveta iz izolske marine in jo po treh letih in dveh mesecih zadnji dan avgusta tam tudi končal. "Horn" se je 31. avgusta okoli desete ure dopoldne prikazal izza savudrijskega rta in z dobrim vetrom zmagoslavno zaplul v piransko pristanišče v spremstvu desetine jadrnic in čolnov. V Piranu in Izoli pa ga je pozdravila množica znancev, prijateljev in občudovalcev.

Kapitanu Romanu Kvaterniku in njegovi družini (ženi Joži ter sinovoma Tinu in Žanu) so se uresničile sanje. Po številnih doživetjih in avanturah so domov pripeljali nepoškodovano skoraj 20-metrov dolgo, aluminijasto jadrnico, ki so jo izdelali v RT Radgoni in končali v Izoli.

Na potovanju je z jadrnico (v krajših etapah) vsega skupaj potovalo približno 80 ljudi. Večinoma pa je bilo na jadrnici od šest do devet potnikov, medtem ko so se žena in sinova vsako leto za štiri mesece vračali domov, predvsem zaradi šolskih obveznosti. Vendar je Roman Kvaternik ostal ves čas za krmilom svoje lepotice. Novo leto 2000 so pričakali v Rio de Janeiru, leto dni pozneje v Sidneyu, letošnje novo leto pa v Cape Townu.

Največjo preizkušnjo je "Horn" s posadko doživel v zalivu Penas ob čilski obali, kjer jih je ujel hud vihar, ki je jadrnico premetaval ter obmetaval s petmeterskimi valovi in jo z vso močjo zabijal na morsko površino. Tam je "Horn" preživela svoj ognjeni krst. Lepše kot na Antarktiki je bilo v kanalih Patagonije in na Novi Zelandiji. Sin Tim je nalovil toliko rib (tune, mečarice, marline, velike lignje itd.), da jim ribje hrane ni manjkalo.

Žan je na daljavo opravil tri razrede osnovne šole, Tim pa dva - za prvi letnik gimnazije pa mu

je zmanjkalo moči. Vendar sta se na potovanju oba naučila toliko, kolikor ju nobena šola na tem svetu ne bi mogla naučiti.

Roman Kvaternik je ocenil, da bi jadrnica "Horn" na trgu veljala dva milijona evrov. Seveda je v njeno izdelavo s prijateljem vložil tri leta dela, zdaj pa je dosegel, da je 90% jadrnice že njegova last. Na vsej poti pa so (za stroške vseh, ki so pluli, za vzdrževanje in popravila jadrnice, itd.) zapravili poldrugi milijon evrov. Zdaj pa želi Roman Kvaternik le še napisati in izdati knjigo, v kateri bo podrobno opisal številne dogodivščine s poti. Razmišlja tudi o večji jadrnici...

ŠOLA V VODI

Miro Rak

Miro Rak

Jaka, Jože in jaz smo se odpeljali na Sever, kajti vsakoletni lov na losa je postal nekako obvezen za slovenske lovce, živeče v Kanadi. Res pa je tudi, da nas vsako leto obiše vse več lovcev, prijateljev in znancev iz naše rodne domovine Slovenije.

Lov na losa je bil že mnogokrat opisan v raznih publikacijah, a je vsaka zgodba zanimiva, ker lovec doživi lov na losa povsem osebno in zato imajo zgodbe toliko različnih odtenkov. Los je največji in najmogočnejši "lopatar" v družini jelenov in zato vžge posebno lovsko strast v naših lovcih in zahteva zelo osebni način lova.

Sezona za odstrel se odpre sredi septembra. Že nekaj dni prej je na avtocestah, ki vodijo proti severu, opaziti vozila, ki na prikolicah vlečejo terenska vozila in čolne, pozneje v sezoni pa tudi motorne sani.

Zanimivo je, da so skoraj vsako leto uspešni isti lovci, kar kaže, da sta najbolj pomembna iznajdljivost in osebni način lova. Osebno sem

najbolj uspešen v kanuju, ko počasi in mirno veslam in ob času ruka kličem tega mogočnega lopatarja.

Do preteklega leta sem si nespametno domišljjal, da sem v čolnu nepremagljiv. Zanemarjal sem osnovna pravila narave in se zato znašel v brezupnem položaju in skoraj izgubil svoje življenje.

Jaka je po kosilu z obale pri taborišču lovil ribe, Jože pa je legel v šotor, da si odpočije od "težkega dela", medtem ko sem se jaz s šrotarico v roki vsedel v kanu in odveslal na jezero, da si za večerjo uplenim divjo gos ali raco.

Bilo je okrog dvajsetega septembra. Vreme je bilo hladno, kajti pihal je mrzel severni veter in voda v zalivih je začela zmrzovati. Približno dva kilometra od tabora so proti meni, sedečemu v zadnjem delu kanuja, letele tri race. Dvignil sem puško in dvakrat ustrelil. Za tretji strel sem se za 180 stopinj obrnil nazaj, tako da mi je pol telesa viselo nad vodo. Ko sem stisnil petelina, je sunek puške prevrgel moje ravnotežje in že sem plaval v mrzli vodi. Kanu je bil obrnjen in skoro potopljen. Posrečilo se mi je, da sem ga v vodi s težavo zravnal. Ob njem je bilo veslo in na pol potopljen bencinski rezervar, ki je bil še vedno vključen v motor na kanuju. Zgrabil sem za veslo in ročaj rezervarja ter tako tudi kontroliral čoln. Na mojo srečo je kakih sedem metrov od mene iz vode štrlela koničasta, piramidi podobna skala. Začel sem se motoviliti proti njej in z rezervarjem za seboj vlekli tudi čoln. Nekaj zraka se je ujelo v moj dežni plašč in v nekaj minutah se je vsa moja obleka s škornji vred, napila ledenomrzle vode. Skala je bila mokra in spolzka, tako da sem se brez uspeha skušal povzpeti nanjo. Uvidel sem, da moram

spremeniti taktiko in zato delno porinil čoln na skalo, z motorja odpel iz umetne mase narejeno glavo in z njo iz kanuja pričel metati mrzlo vodo in ga na pol izpraznil. Vanj sem vrgel veslo in rezervar in se s skrajnimi močmi tudi sam uspel med skalo in čolnom povzpeti in se prekucniti v mrzlo vodo, ki sem jo nemudoma zmetal iz kanuja. Pričel sem veslati proti obali. Od mrzle vode sem bil popolnoma izčrpan. Zrak je bil hladnejši od vode in pričel sem se nekontrolirano tresti. V moje neizmerno olajšanje sem zagledal Jožeta, ki mi je z motornim čolnom prihajal na pomoč.

Kot sem že omenil, je Jaka z obale lovil ribe in opazil, da se je nekaj dvignilo iz vode. Segel je po daljnogledu in z grozo ugotovil, da sem to jaz, ki sem se v skrajnih težavah boril za svoje življenje. Takoj je poklical Jožeta, ki mi je nemudoma pohitel naproti in lahko rečem, da je bil res skrajni čas, saj je moja telesna temperatura, še posebno zaradi ledenega vetra, padla tako nizko, da sem pričel izgubljati zavest. Kretnje mojega telesa so postajale počasne in toge, zato nisem tvegala, da bi prestopil v Jožetov čoln. Moj kanu je navezal na njegov čoln in me tako vlekel proti taboru. Da bi se vsaj malo ogrel, sem skušal veslati in skoraj mi je veslo padlo iz rok. Jože je pospešil hitrost in začel sem se še bolj tresti. Zdelo se mi je, da je bilo klepetanje mojih zob glasnejše od motorja. Iz žepa sem potegnil mokro rokavico, jo vtaknil med zobe, da si jih ne bi zlomil.

Pomislil sem na "panjsko končnico", na kateri je uprizorjen "lovski pogreb". Pričel sem se spravljati sam s seboj in se tolažil, da ima pač vsako živo bitje svoj čas in da se moj čas pač izteka.

Ko je Jože pristal na obali, naju je tam že čakal Jaka in me spraševal, če mi lahko kaj pomaga.

"Daj mi vročega rdečega vina in aspirine!"

Zavlekel sem se v šotor in se skušal sleči. Zlezel sem v spalno vrečo, medtem pa mi je Jaka prinesel vino in aspirine.

V mislih so se mi vrtili pomembni dogodki mojega življenja in spomnil sem se, da sem pred dobrim mesecem in pol imel odprto srčno operacijo. Če bi svojemu zdravniku povedal, da bom šel na lov, bi me gotovo poslal v umobolnico. Nesporno sem si priznal, da sem si popolnoma sam kriv, da sem se znašel v tako resnih težavah.

Čutil sem, kako mi je toplo vino teklo po grlu. Kar pol litra sem ga pogoltnil in tri aspirine. V trenutku sem oživel in vedel sem, da sem ušel smrtnemu objemu. Kot kaže, je le res, kar sem že dostikrat slišal, da Bog le dobre ljudi pokliče k sebi, tiste, ki so pripravljeni za nebesa, ostalim pa da priložnost, da se še poboljšamo.

Take in podobne misli so mi rojile po glavi, ko sem si v šotoru nabiral novih moči, medtem ko sta si moja gorenjska prijatelja delila v taboru visečega losa.

Preden smo se vrnili v civilizirano mestno območje, smo si obljubili, da **ne bomo nikoli več šli v čoln ali kanu brez rešilnih pasov** in upam, da se tudi vi, dragi bralci, lovci, ribiči in vsi, ki uživate vodni šport, držite osnovnih pravil in spoštujete naravo, ki nam nudi te neizmerne užitke.

HUMOR

- Obtoženi, prevarali ste moža.
- Nisem jaz njega, ampak on mene, saj je rekel, da ga tisti večer ne bo domov.
- Slišim, da ti je lani umrla žena.
- Res je, a sem se letos ponovno poročil.
- Ponovno poročil? Nezaslišano!
- Zakaj pa?
- Vdovec, ki se ponovno poroči, ne zasluži, da mu je umrla žena.
- Janezek, kakšno je število, če rečem: "Dekle gleda skozi okno"? Ednina ali množina?
- Ednina, gospod učitelj.
- Kaj pa če rečem: "Štiri dekleta gledajo skozi okno"?
- Javna hiša!
- Zakaj se pa ne poročiš, prijatelj?
- Zaradi tvoje žene.
- Pa ne da si zaljubljen vanjo?
- Ne, bojim se, da bi naletel na prav takšno.
- Dragi, jutri imava obletnico poroke. Naj zakoljem kokoš?
- Kaj pa je kokoš kriva?
- Upam, da ste pravi delavec za to mesto. Opozarjam vas, da se pri nas dela 8 ur.
- V kolikšnem času jih je pa treba opraviti?
- Kakšna je razlika med nogometašem in roparjem?
- Pojma nimam.
- Ropar reče "daj denar ali pa streljam", nogometaš pa: "daj denar ali pa ne streljam".
- Dober dan, pet žemljic prosim.
- Lahko dobite samo parno število.
- Zakaj pa?
- Ker smo parna pekarna.
- Gospod vodič, malo me je strah tega safarija. Je ta tigar nevaren?
- Ne, ker je sit.
- Kako pa veste?
- Ker manjka gospod Koren!
- Se ti vic, ki ga je povedal šef, ne zdi smešen?
- Ne, ker sem dala odpoved in se mi njegovim vicem nič več treba smejati.
- Če moški preveč popije, mu začno delovati ženski hormoni.
- Kako to misliš?
- Preveč govori in ne zna več voziti avta.
- Mislil sem, da bom dobil ženo, ki bo kuhala in pekla kot njena mati.
- Pa?
- Dobil sem ženo, ki pije in kadi kot njen oče.
- Gospa, ste prepričani, da je ta denarnica, ki ste jo izgubili?
- Za denarnico nisem povsem prepričana, bankovec pa poznam.
- Kako si predstavljaš idealnega ženina?
- 80/20/42.
- Kaj pa naj to pomeni?
- 80 let, 20 milijonov in 42 vročine.
- Jaz sem tako vraževerna, da ostanem v petek trinajstega ves dan v postelji.
- Čeprav največ ljudi umre prav v postelji?

"Ne razumem, zakaj moramo stanovati točno pod tvojim direktorjem!"

Bill Gates vs. General Motors

Bill Gates je nedavno primerjal računalniško industrijo z avtomobilsko industrijo in izjavil: "Če bi GM sledil svojo tehnologijo z računalniško, bi danes vozili z \$25.00 avtomobili, ki bi porabili samo en galon bencina za 1,000 milj."

GM pa je odgovoril: "Če bi GM sledil tehnologiji Microsofta, bi danes vozili z avtomobili, ki bi se ustavljali dvakrat na dan. Preden pa bi lahko nanovo vžgali motor, bi morali zapreti vsa okna, jih ponovno odpreti, preden bi se motor spet lahko vžgal."

Zračne blazine (airbags) pa se pri karambolu ne bi napihnile, dokler ne klikneš 'Da' na vprašanje 'Se strinjaš?', poleg tega pa moraš klikniti 'Start', preden lahko avto ustaviš."

"Karakteristike bodočega zmagovalca predsedniških volitev"
(ali najbolj smešna anketna farsa za predvolilno propagando)

Leander Škof

Zanimivo je bilo v začetku oktobra v medijih slediti »znanstveni študiji«, ki naj bi določila lastnosti in značilnosti namišljenega zmagovalca predsedniških volitev.

Kdorkoli je naročil to anketo gotovo ni bil zadovoljen s komercialnim podjetjem, ki se specializira v tej stroki, ampak se je odločil za »najboljše strokovnjake v Sloveniji«.

Kdo bi bil boljši kot sam 'Center za politološke raziskave pri 'Fakulteti za družbene vede' (FDV)? Dognali so, da čeprav spol ni preveč važen, volivci bi dajali prednost moškemu, ki ni preveč star (40-60 let bodoče analize bodo še našle točno leto '52!), sposoben in izkušen gospodarstvenik, ali vsaj uspešen politik, (drugi poklici kot znanstveniki, kulturniki, profesorji,

Po več kot letu dni raziskovanja je bila končno odkrita najbolj smešna šala na svetu.

V največjem projektu raziskovanja humorja na svetu doslej je Britansko društvo za raziskovanje znanosti zaprosilo uporabnike interneta z vsega sveta, naj jim pošljejo najboljše šale. Iz 70 držav je prispelo na njihov naslov 40.000 šal in dva milijona ocen šal, za najboljšo šalo pa je bila izbrana naslednja:

Dva lovca hodita po gozdu in eden pade ter obleži. Njegov pogled postane steklen in zdi se, da ne diha. Drugi lovec vzame v roke telefon in pokliče prvo pomoč: »Moj prijatelj je mrtev. Kaj naj storim?« Glas na drugi strani odgovori: »Pomirite se. Najprej morava ugotoviti, če je res mrtev.« Po nekaj trenutkih tišine se zasliši strel. »Ja, in kaj sedaj?«

zdravniki in podobno niso bili preveč cenjeni in zaupani).

Akademiki FDV so se odločili za telefonsko anketo s 750 anketiranci. Vprašalna pola naj bi vsebovala tri skupine vprašanj, ki niso bila odprta (open-ended) ampak pre-določena (morda celo načrtno zapeljiva), s katerimi so spraševali anketirance o njihovih mnenjih v treh sklopih. Ni znano, ali so vprašanja rotirali, kot je navada v Ameriki.

V prvem sklopu so bili anketiranci vprašani glede »preteklih krivic«, kjer so imeli samo dva možna odgovora: »krivice so dovolj poravnane in je čas za razmišljanje o prihodnosti« ali pa »za nas ni prihodnosti, dokler ne razčistimo vprašanj iz preteklosti«.

V drugem sklopu pa so bili vprašani da izbirajo med nejasnim in nedefiniranim pojmu, da »morata Cerkev in država ostati ločeni«, ne vedoč, kaj to vprašanje pomeni. V tretjem sklopu naj bi bili volivci vprašani o njihovem stališču glede slovenskih povezav v mednarodne organizacije. K odgovorom, ki so jih dobili, so potem samovoljno pripisali gotovo število točk, katere so potem »statistično analizirali« s pomočjo »conjoint« analize, ki se legitimno uporablja v raziskovanju mnenj in trga, a samo, če je informacija za analizo jasna.

Sem diplomiran magister komercialnih ved (University of Toronto, kjer sem se specializiral v »market and opinion research«) s tridesetletno uspešno prakso v tem področju. Sem tudi ustanovni in življenski član dveh severno-ameriških raziskovalnih organizacij: Electric utility market research council (EUMRC) in Professional marketing research society (PMRS). Mislim, da sem kvalificiran izjaviti, da še nisem videl boljšega kandidata za »garbage-in-garbage-out research award« (»odpadki-not-odpadki-ven« nagrado), kot je zgornja študija. Čudim se, da je FDV sploh privolila v tako »raziskavo«, ki bi jo v Ameriki imenovali »raziskava po naročilu« (povej mi kaj hočeš in bom ti to dokazal).

Vrednost vsake telefonske ankete je vedno dvomljiva, ker predstavlja samo tiste volivce, ki so telefonski naročniki z objavljeni imeni v telefonskih imenikih in ki so voljni sodelovati. Poleg tega taka anketa daje več možnosti, da so vprašanja in vpraševalci 'zapeljivi' (biased). Vsekakor so na razpolago veliko boljše raziskovalne metode (kot n. pr. focus groups), čeprav tudi med njimi do sedaj še ni znana nobena, ki bi vnaprej zagotovila zmagovitega kandidata. (Volitve bi tako bile nepotrebne!). Osebo bi stavil na moč medijev in propagandnega kapitala, kar bo odločilo zmagovalca. Čeprav naj bi bila ta raziskava opravljena letos pomladi, se je »slučajno« objavila šele na dan, ko je Janez Drnovšek nakazal svojo

kandidaturo. Delo je že takoj cinično napovedalo, da po FDV formuli sta lahko izvoljena samo Janez Drnovšek ali Franc Arhar. Reporter N. Kodela od Ljubljanskih novic pa je komentiral, da kljub svoje starosti France Bučar žanje precejšnjo podporo volivcev...

Pomembno v tej anketi je dejstvo, da ni bilo nobenega vprašanja, ali je kandidat poročen in zdrav, saj odgovori nanje so zelo važni za volivce. Ker vloga predsednika države je reprezentativna pred tujimi veljaki, mora biti ne samo politično razgledan in intelgenten, s čim večjim znanjem tujih jezikov. Mora pa biti zdrav in tudi poročen, da se v spremstvu soproge (ali soproga) lahko socialno in protokolarno rokuje s sebi enakimi tujimi veljaki in sposoben nanje pozitivno vplivati vsaj naslednjih pet let. Celo 76-letna britanska kraljica Elizabeta II je ob zadnjem obisku Kanade prišla v spremstvu svojega princa Filipa in ni odpovedala niti enega napovedanega srečanja. Spominjamo pa se Janeza Drnovška na zadnjem uradnem obisku ZDA, ko je moral vsled zdravstvenih razlogov v prvem tednu odpovedati vsa svoja napovedana srečanja in iskati pomoč pri svojem specialistu v ZDA glede svojih bolezni, o katerih še nismo do sedaj slišali nobenih podrobnosti.

PS Please let me know where I can get an English version of the above unique research endeavour by FDV, so it can be submitted for professional assessment to the Professional Marketing Research Society. It would be interesting to obtain an expert opinion from a body policing our research community in order to publicly identifying and eliminating all unprofessional and irresponsible "rotten apples", who are trying under the mask of "scientific research" define undefinable. LŠ

TALE OF "HYDRO-ONE-GATE" CONTINUES...

Leander Škof

Further to our report in the last issue of Glasilo, the new board of directors of Hydro One, which is (still!) publicly owned, has successfully negotiated with its top four executives (Taylor, Ng, Prior and Hardwick) a voluntary reduction in their excessive annual salaries and bonuses by 60% and 30% respectively (or over one million dollars per year). Tom Parkinson, Hydro One's new president has offered and received a similar income cut. In addition Hydro One has recently eliminated 140 management jobs, mostly from the "top heavy" head office in Toronto, which should additionally save some 15 million dollars a year as well as reduce the existing bureaucracy. The reorganization will also drastically change the direction from that pursued by the former chief executive Eleanor Clitheroe, who was fired by the new board of directors and who is now suing Hydro One and its newly appointed chairman for over 30 million dollars. Partly due to this recent reorganization the notes of Hydro One were favourably rated as single -A, or "investment grade".

Last weekend in September media revealed shocking news that the fired CEO of Hydro One, Eleanor Clitheroe, was on Bay Street raising money for Ernie Eves' leadership campaign, which netted in total over \$2.8 million. If this information is correct, opposition critics claimed it was an "outrageous conflict of interest" that a woman heading up a crown corporation, slated to be privatized by the government, was raising funds for a man trying to become premier of Ontario. This fact alone should prevent the government of Ontario to settle Clitheroe's suit out of court.

Ms. Clitheroe originally sparked public outrage, when it became known that she was to get \$6 million severance pay in addition to her pension benefits with a net present value of about \$19 million. But she was fired in July by

Hydro One chair Glen Wright for allegedly abusing her position, including spending \$330,000 in limousine services - partly used by her nanny and children. Because Ms. Clitheroe was "terminated with cause", she did not get the severance of some \$25 million. Now she is also seeking additional \$5 million in damages for slander. NDP leader Howard Hampton commented, that "... it just illustrates all those people who are looking to line their pockets from selling off our hydro system and they don't give a damn about hydro consumers".

While former premier Mike Harris was busy with tearing Ontario Hydro apart, he completely failed to ensure an adequate supply of electricity to meet Ontario's needs. The generating part of the former Ontario Hydro with its deteriorating system almost caused past hot summer major blackouts throughout the province. It may repeat itself next year because of the lack of funds.

In the meantime this separated sister-utility "Hydro Operations" (which is unfortunately already investor owned) recently ran into serious trouble. Its major shareholder, the investor owned "British Energy", is reportedly on the verge of bankruptcy because of their own problems in Great Britain. The new "Hydro Operations" tried hard to cover up its bad news about a serious accident during the routine maintenance of its unit 6 of the Bruce Power B generating station near Kincardine that caused its shutdown. Not even Ontario's Energy Minister John Baird was aware, that during this summer's record heat that this unit was out of commission since mid-June, until he read about it on September 26th in The Toronto Star. This forced the province to buy very expensive power from the United States, which in turn sent Ontario electricity rates soaring - as you have most probably noticed in your latest electricity bills. Let's see Ernie Eves' solution!

Events Calendar To The End of 2002

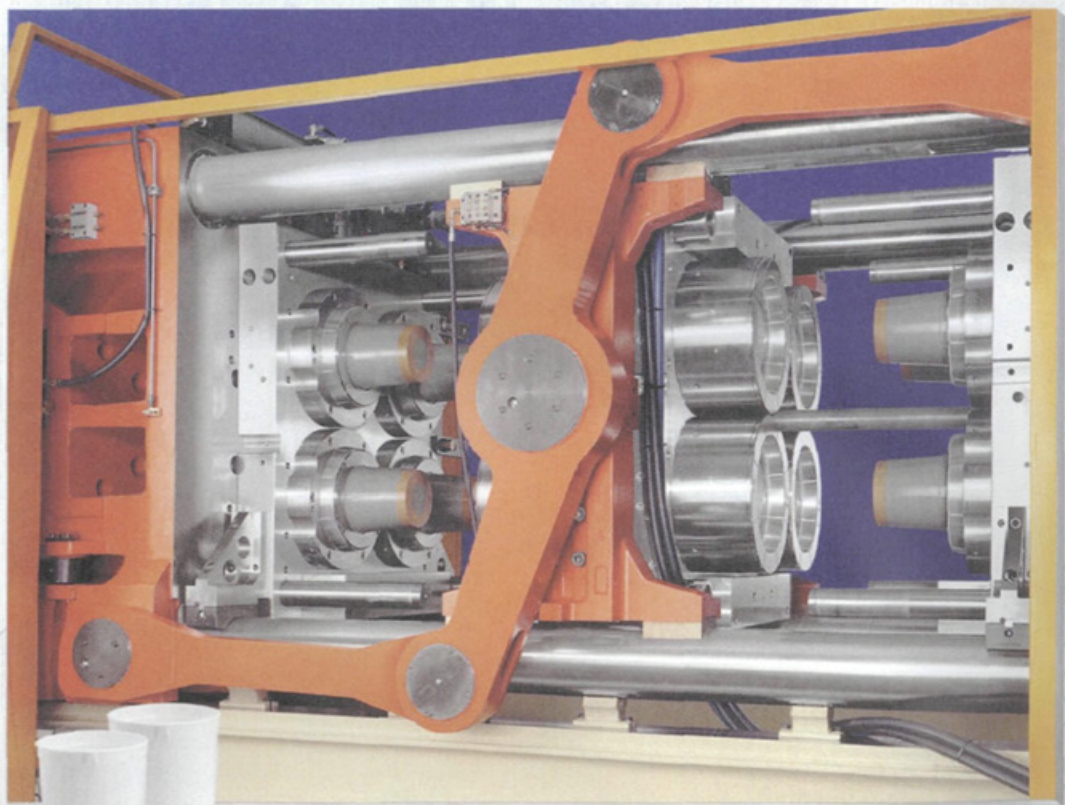
Participating Organizations: Bled, Lipa Park, Slovenski Park, Sava, Triglav, St.Gregory Church, H.W.S.C.S. Slovenian Cultural Committee, St. Joseph Society, CS Scholarship Foundation, Sava Club, Slovenian Hunters & Anglers (Alliston), Holiday Gardens, Slovenski Dom, Slovenian Summer Camp, Plesna Skupina Nagelj.

- Oct.19 Lipa Park - 35th Anniversary Celebration
Sava - Oktoberfest
Slovenski Dom - Bus Tour (Bala's Cranberry Festival & Cestnik Lodge
Radio Banquet - Browns Line, Toronto
- Oct.26 Slovenski Park - Lovski Banket
Triglav - Vinska Trgatev
- Nov. 2 Dom Lipa Banket - Browns Line, Toronto
- Nov. 9 St. Gregory the Great - Martinovanje
Lipa Park - Martinovanje
Večerni Zvon - Banket na Browns Line
Holiday Gardens - Banket
- Nov.10 Slovenski Park - Občni Zbor
- Nov.16 Sava - Kitchener - Lovski Banket
Slovenian Hunters & Anglers - Moose Banquet
- Nov.23 Bled - Lovski Banket
Simon Gregorčič - Banket na Browns Line
- Dec. 1 Triglav - Christmas Party
- Dec. 7 Slovenski Dom - Christmas Banquet
- Dec. 8 St.Gregory the Great - Miklavževanje
Lipa Park - Christmas Party
Sava - Christmas Party
Slovenian Hunters & Anglers - Miklavževanje
- Dec.15 Bled - Christmas Party
Slovenski Park - Christmas Party
- Dec.31 Bled - Beamsville - Silvestrovanje
Holiday Gardens - Silvestrovanje
Lipa Park - Silvestrovanje
Sava - Kitchener - Silvestrovanje
Slovenian Hunters & Anglers - Silvestrovanje

**Prosimo vsa društva, organizacije in ustanove,
da nam sporočite čimprej datume vaših prireditev
v letu 2003, posebno prireditve v januarju
in februarju 2003, za objavo v novemberskem in
decemberskem GLASILU.**

TGM

TOP GRADE MOLDS

**"Complete Injection Mold Design
and Manufacturing Services."**

TOP GRADE MOLDS LTD.

929 Pantera Drive, Mississauga, ON L4W 2R9

Phone: (905) 625-9865 Fax: (905) 625-5417

Website: www.topgrademolds.com Email: tgms@topgrademolds.com

Contacts: Joe Slobodnik Joseph Slobodnik

Peak Investment Opportunities from Krek...

4.50%
5-Year Term
min. \$25,000

OR

4.35%
5-Year Term
min. \$25,000

Earn 4.50%* on a 5-year non-cashable term deposit or RRSP when you transfer-in funds to Krek Slovenian Credit Union from another financial institution.

Earn 4.35%* on a 5-year non-cashable term deposit or RRSP when you use funds already with Krek Slovenian Credit Union.

LIMITED TIME OFFER!

**May be withdrawn at any time without further notice.*

**KREK SLOVENIAN
CREDIT UNION LTD.**

www.krek.ca